
Akbaba
?
KURBAN !
Seçim
ZAFER BORLU

Önünüzden süzülerek geçer
bir Murat 124.
Klasik güzelliği yansıtan çizgileri
çağdaş bir otomobilin
çekiciliğini taşır.

Bununla birlikte,
Murat'ın asıl güzelliği
görünüşünde değildir.
Vitrine konup
seyredilsin diye yapılmamıştır.
Murat 124,
yolcusunu geniş iç dünyasına alıp
koşmaya başlayınca güzeldir.

Sırasında ağırbaşlıdır.
Salına salına gezinir şehir içinde.
Sırasında uçarıdır.
Uzakları yakın eder.

Yardımseverdir, hoşgörülüdür,
yürüyen güzeldir Murat 124.

Yurdun dört bir yanındaki TOFAŞ Bayileri, size Murat'ı bütün özellikleriyle tanıtmaktan, uygulanan ödeme kolaylıkları hakkında ayrıntılı bilgi vermekten memnunluk duyacaktır.

TOFAŞ
Oto Ticaret A.Ş.
Murat 124'ün Türkiye Genel Distribütörü

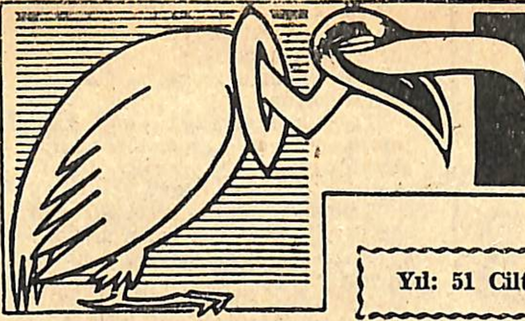

MURAT 124'ün
Teknik Özellikleri

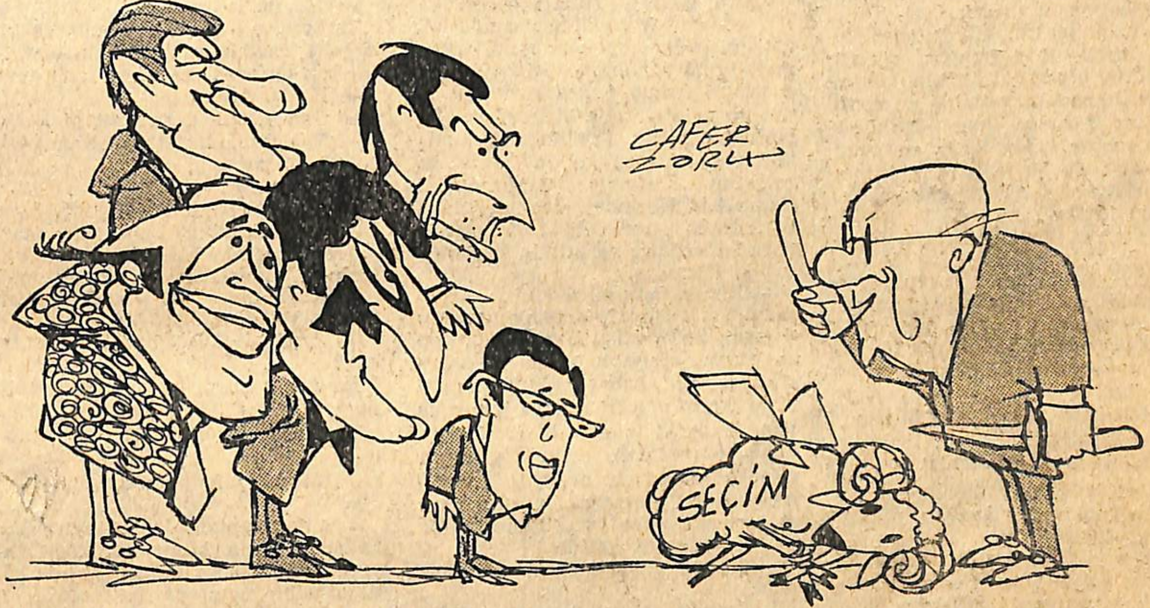
Tüm çelik monoblok gövde
65 beygirlik harika bir motor
Çift boğazlı karbüratör
Saatte 140 km.'den fazla sürat
Servofren tertibatı
Arka tekerlekler için
özel fren regülatörü
2 devreli hidrolik dağıtım sistemi
4 tekerlekte disk fren
Her tekerlekte bağımsız süpansiyon
Lüks döşemeli, 5 büyük kişilik yer
Her yönde kesintisiz görüş alanı
2 devreli cam silecekleri
Kalorifer ve...
Güçlü geri far.

MURAT 124
"Hesaplı otomobil"

(Manajans: 65 — 2)

Yıl: 51 Cilt: 24 Sayı: 5 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 17 Ocak 1973 * Fiyatı: 150 Krş.

Sunay — Bir şartla keserim: Post kavgası yok!..

NİYAZİ BAYRAMI!

DİLİMİZİN en yanlış kullandığımız sözcüklerinden biri olan «kurban», türlü türlü terslik ve aksiliklerden zarar görmüş kişilerin durumunu anlatırken kalemlerimizin ucuna geliyor.

Deprem mi oldu? «Kurbanların sayısı yüksek» diyor gazeteler.

Uçak mı düştü? Kaza kurbanlarından söz ediliyor.

Bir lider mi devrildi? «Hesapsızlığının kurbanı oldu» gibi yorumlar yapılabiliyor.

Oysa depremlerin ve başka felâketlerin kurbanları olamaz. Felâketzedeleri olur.

Kazaların kurbanları olamaz. Kazazedeleri olur.

Hesapsızlıkların da kurbanları olamaz. Sonuçları olur sadece.

Çünkü felâketler, kazalar ve hesapsızlıklar hep bilinçsizlik örnekleridir; kurban kavramı ise bilinçli davranış gerektirir.

Üç köşelidir bu kavram:

Önce kendisine kurban verilecek bir varlık bulunmalıdır.

Sonra, sunulacak kurban...

Bir de, o varlığa o kurbanı sunacak kişi.

Bunların bir araya gelmediği durumlarda ancak aksilik yahut şapşallıklardan söz edilebilir. Gazetelerimize haber kaynağı olan durumlar da zaten çoğu kere sadece terslikler ve beceriksizliklerle ilgilidir.

«Kendisine kurban verilecek varlık» dediğimizin ille bir tanrı olması gerekmez. İnsanlar başkalarını bir ülkeye, bir toplum amacına, hattâ kendi özel ihtiraslarına kurban edebilirler.

Ancak, bu işi bilinçle yapmak şartıyla...

Yoksa zarar gören kişi kurban edilmiş değil, sırf güme gitmiş olur.

Halkımız o biçim «boşuna kaynamış» kişilerin durumunu anlatmak için uygun bir tekerleme bulmuştur:

«Ne şehittir, ne gazi; şeye gitti Niyazi!»

Sizi kurban etmek isteyen biriyle karşılaştığınız zaman durum üstün. de düşünebilir, anlamını araştırabilir, o kişinin inanç ve amaçlarını paylaşıp paylaşmadığınıza bakarak kendi davranışınızı kararlaştırabilirsiniz.

Eğer onun inandığı tanrıya inanmıyor, onun bağlandığı ülküye bağlanmıyor, onun ulaşmak istediği hedefi benimsemiyorsanız direnmeye çalışırsınız.

Niyazilik'te hiçbirini yapamazsınız bunların. Karşınızda bir bilinç yoktur ki tutumunun anlamını yakalamak ve gerekirse direnmek mümkün olsun. Olsa olsa koşullara sövüp sayar, sonra güzelce gidersiniz güme.

Bugün Türk toplumuna baktığımız vakit birçok mağdurlar, şikâyetçiler, türlü türlü zarara uğramış kişiler görüyoruz. Kimin haklı, kimin haksız olduğu konusunu bir yana bırakıp şunu soralım:

— Gördüğümüz çatışmalardan kaçta kaçı rasyonel çıkar hesaplarından doğan davranışların sonucu, kaçta kaçı kördövüşü? Zarara uğrayan kişilerin kaçı kurban, kaçı kazazede?

Dikkatli bakarsak kördövüşleri satranç karşılaşmalarından çok daha yaygın, pisipisine kaynamış kişiler; anlamlı dövüş, şehit ve gazilerinden çok daha kalabalık.

Şimdi bu durumun yeni ve çok geniş çaplı bir örneği ile karşı karşıyayız. Yurdumuzun kaderini en üst düzeyde etkileyebilecek mevkide olanlar arasında, «hırs» bile diyemiyeceğimiz karışık duygulara kapılarak hesapsız inatlara, gereksiz direnişlere, anlamsız çatışmalara sürüklenenler var.

Türkiye'nin birtakım düzeltmelere muhtaç olduğu noktasında herkes birleşiyor. En elle tutulur gözle görülür güç sahipleri bunu kesinlikle istiyorlar. Aslında düzeltmeler büyük iş çevrelerinin ve bilinçli üst sınıf temsilcilerinin hesaplarına da uygun düşüyor.

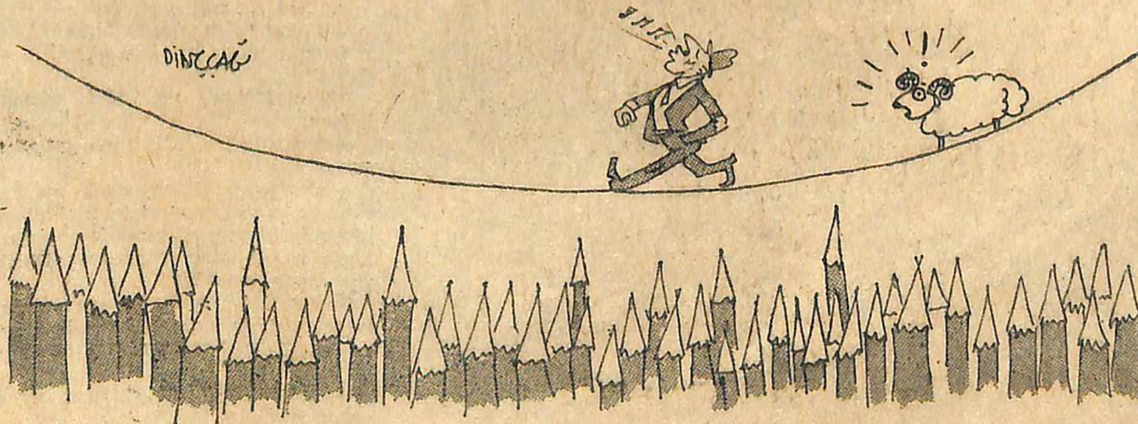
Gelin görün ki kendi bindikleri dallarla birlikte rejimin dayanaklarını da törpülemekte olduklarını farkedemiyecek kadar şaşkın kişilerin bilinçsizlikleri aşılamıyor bir türlü.

Hiç ama hiçbir anlamı bulunmayan kördövüşleri yüzünden yurdumuzda parlâmentolu demokrasi sonunda güme giderse bilelim ki kurban değil, Niyazi olacak!

AKBABA

AKBABA

Sevgili okurlarının Kurban Bayramını sağlık ve neşe dileğiyle kutlar.

Dargelirli vatandaş ve Sırat Köprüsü!

BAYRAM alış verişi için semtin çarşısına çıktım ki, herkeste olağanüstü bir faaliyet... Boş duran tek kişi yok. Bakkala girdim, bizim altmışlık Hasan efendi tezgâhın üstüne kapanmış, harıl harıl bir şeyler çiziktirip duruyor.

— Kolay gelsin, dedim. Eşe dosta tebrik yazıyorsun galiba?

Önündeki iskambil kâğıtlarını alelacele toparlarken:

— Tebrik yazacak vaktimiz mi var birader, dedi. Şey yapıyordum... Mahallemize bir hacıağa düştü de... Şans paçalarından akıyor teresin. Çaresini bulmazsak, dükkânı devretmemiz gerekecek!

Çaresini, oyun kâğıtlarını işaretlemekte bulmuştu demek.

Şekerciye girdim, bir müşterinin istediklerini paket yapıyor, ikinci müşterinin siparişini alırken kimseye çaktırmadan zar talimi yapıyordu. Zarı görünce, onun hesabına ben utandım. Tüm semt halkının saygı duyduğu bu yaşlı başlı adama ne olmuştu böyle? Zarları buldu da, sahibini arıyor sanarak:

— Hayrola, dedim, biri mi unutmuş?

— Yoo, dedi. Zarlar benim. Şey yapıyorum da... Şey için yanımda gezdiriyorum...

Bakkaldan kulak dolgunluğu var ya, onun söyleyemediğini ben yumurtladım:

— Mahalleye düşen hacıağa için...

Kulağıma eğildi:

— Senin zararın ne kadar?

Kârdan bahseden olmadığına göre gerçekten iyi bir hacıağa yakalamışlardı demek!

Berbere girdim ki, ohoo dükkân ana baba günü! Fakat her gidişimde işsizlikten yakınan Çokbilmiş Niyazi sevinse ya... Surat bir karış! Gelenden gidenden haberi yok. Bir elinde biley kayışının ucu, bir elinde ustura, şak şak hem bileyliyor, hem de soba yanında oturan müşteriden pokerin inceliklerini öğreniyor.

— Haydi işin iş, dedim. Maşallah dükkân dolu.

Ters ters yüzüme baktı:

— İş olsa n'olur, olmasa n'olur? Bir haftadır dükkân kaptana çalışıyor!

— Kaptana mı?... O da kim?

— Mahalleye düşen hacıağa... Azizim herifte bir şans, bir şans; görsen çıldırırsın! Hani oyun bilse, yüreğim yanmayacak. Bilmiyor. Hayatında kâğıt tutmamış adam.

— Ya biliyorsa?...

— Bırak Allahını seversen, diye bozuldu. Pırafada pişpirik yapılır mı be? Sinek dokuzluyu atıyorsun, karo dokuzluyla «Piştu yaptım daa!» diye çeviriyor kâğıdı. Alıyor oyunu. Poreke oturuyorsun...

Kulaklarıma inanamıyordum.

— Peki birader, pırafayı, pokeri sen ne zaman öğrendin?

— Onu hiç sorma, dedi. Hani insan hatırladıkça dinden imandan çıkıyor! O biletçi Kâzım yok mu biletçi Kâzım?...

Biletçi Kâzım dediği, mahalledeki en iyi komşum, en yakın arkadaşım. Fakat o da bilmezdi ki pokeri, pırafayı, kahveyi kumarı. Durağa koştum, o diğerlerinden daha hızlı. Oturmuş minibüsün arka koltuğuna, ha bre iskambil kâğıtlarına tırnak atıyor.

— Ulan n'oldu size böyle? Hepiniz kumarbaz kesildiniz başımıza?

Sırıttı:

— Bi hacıağa geçirmişim elime, hani şans bi gülse, sıfır kilometrede bi araba çekmem işten değil!

— Yahu sen oyun bilmezsin ki kazanasın...

— O, kâğıtları bile tanımıyor. Bayram üstü şansını denemek ister misin?

Allah korusun. Şans deneyenleri gördük.

— Nerden buldun sen bu hacıağayı?

Kendi gelmiş. Yılbaşı gecesi bizim arkadaşlar kendi aralarında bildikleri kadar poker oynarlarken masalarına sokulmuş. Selâm sabah, dostluk kurmuş. O ara kısaca hayatını da anlatıvermiş bizimkilere. İstanbul'un yabancısı olduğunu, bir iş için memleketten kalkıp buralara geldiğini söylemiş. Trabzon'daki fındık bahçelerinden, çaylıklarından bahsetmiş. Sonra cebindeki tomarla paranın verdiği rahatlıkla başlamış oyunu izlemeye.

— Bir de açık eli var ki... «Acukmadunuz mi daa?» dedikçe garsonu çağırıp, kebapçıdan hepimize kebap getirtiyor. «Susamadunuz mi daa?» dedikçe tüm kahve halkına meyve suyu ikram ediyor. Adama bir ısınış ısındık, sanki aileden biri... Akşam kahvede toplanıp, oyun kâğıtlarını elimize aldık mı, başlıyor gözlerimiz kaptanı aramaya. Hani bir kere de boş elle gelse ya... Yok. İlle bir şeyler getirecek gelirken:

— Haçan elma sevey misunuz daa?...

— Peşpiyuk sevey misunuz daa?...

Sonra başlıyor bizim oyunu izlemeye:

— Ha pu netur daa?...

Tanımıyor ama, bir de meraklı ki kâğıda. Başını yaslıyor omuzuma, tek tek elimdeki kâğıtları soruyor:

— Ha pu netur daa?...

— Ona «Rua» derler kaptan.

— Rua tetuğun netur daa?...

— Yâni papaz...

— Papaz netur daa?...

— Papaz, damın büyüğüdür.

— Dam mi tetun? Dam netur daa?

Arada sağlam bir dostluk kurulmuş ya, sabırla cevap veriyorum:

— Kızın bir başka adı. Papazdan küçük, valeden büyüktür.

— Uyy, vale tetun ha? Vale netur daa?...

Bu kez başlıyorum valenin ne olduğunu anlatmaya. Bir gün, beş gün derken bir hafta sonra tutturdu:

— Haçan oyuna penu da alun daa, diye...

— Aman kaptan, dedik, seyret daha iyi. Oyunu bilmezsin, kâğıtları tanımazsın. Sonra bunun ucunda az da olsa bir para var.

— Para mi?... Haçan istetiğuniz para olsun daa...

Kıramadık, aldık aramıza.

— Bak kaptan, dedik, oyunun kuralları şöyle, şöyle. Açıcı kâğıtlar şunlardır, sürülen para bunlardır, uzun uzun anlattık.

— Pilemetiğumi sorarım daa, diye başladı oyuna.

Başladık hem kâğıt yapıp dağıtmaya, hem de kaptanın sorularını cevaplamaya...

— Ha pu netur daa?...

Kaptana yardım etmekle görevlendirdiğimiz oyun dışı kalan arkadaş:

— Ruadır, diyor kaptan gene soruyor:

— Rua netur daa?...

— Yahu kaptan, sana daha önce yüzlerce kez anlattık ya ruanın ne olduğunu... Papazdır, Elinde iki papaz oldu mu, istersen açarsın oyunu.

— Açarım, haa... Açtim citti öyleyse.

Baktım, berber Niyazi ayağıma basıyor. İşaretle ne olduğunu sordum.

— Hacıağanın böylesi bir daha kolay kolay elimize geçmez, diye fısıldadı. Mektep mi burası? Madem İstanbul'a para yemeye gelmiş, defineye yumulalım işte!

Olur mu olur. Şeytan girdi içime, «Yol şu kazı» diyor. Vicdanı dinlerken, şeytanı dinlerken, ikincisine uyduk. Eh, kaptanın elinde iki rua da olduğunu biliyoruz ya, as döperle yükleniyoruz:

— Beş pot daha...

— Pot mi? Ha o tetuğun netur daa?

— Bir pot yirmibeş kuruş olduğuna göre, yüzyirmi beş kuruş sürüyorum.

— Haçan kuruşlarla oyun mi olur daa? Attim elli lira!

Arkadaşlara bakıyorum, hepsi de ellerinin güzel olduğunu belirtiyor. Sürülen parayı düşünüyorum, bizim günlük kazanç! Bizimkilerle aramızda gizli bir ortaklık kurulmuş ya, görüyorum. Açıyoruz ellerimizi, kaptanda üç rua! Bir bizim kâğıtlara bakıyor, bir kendinınkine bakıyor:

— Ha pu, sizinkileri geçiyor mi daa?... diyor. Yeri topladim öyleyse!

Bir el, beş el, on el, ilk akşam meteliksiz kalktık masadan! Adamda bir şans, bir şans, hangimize güzel bir kâğıt gelse, kaptanınki daha yüksek çıkıyor.

İkinci akşam, ben bir hafta sonra alacağım maaşı borçlandım, berber dükkânın bir haftalık hasılatını... Başladık bu hacıağayı yolmak için kendimize paraca kuvvetli ortak aramaya mahallede. Bakkal Hasan efendi:

— Oyun sizden, para benden, diyerek katıldı aramıza, onbeş gün içinde evine ipotek kondu!

Yanaştık şekerciye ki, adam bizden beter! Daha söze başlarken:

— Kaptan mı? dedi. Tanırım. Herifte bir şans var, zar tutmayı bilmediği halde barbutta iflâhımı kesti!

— Yahu yanlışlık olmasın sakın... Şu Karadenizli kaptandan mı bahsediyorsun?

Ondan bahsediyormuş.

— Barbut bilmez ki o. Pokeri bile yeni yeni öğreniyor.

Bu kez şekerci şaşırdı:

— Poker falan bilmez birader. Zarı nasıl tutulacağını ben öğrettim adama!

Biletçi Kâzım son kâğıdı tırnaklarken:

— Eee, dedim, şimdi ne yapıyorsunuz?

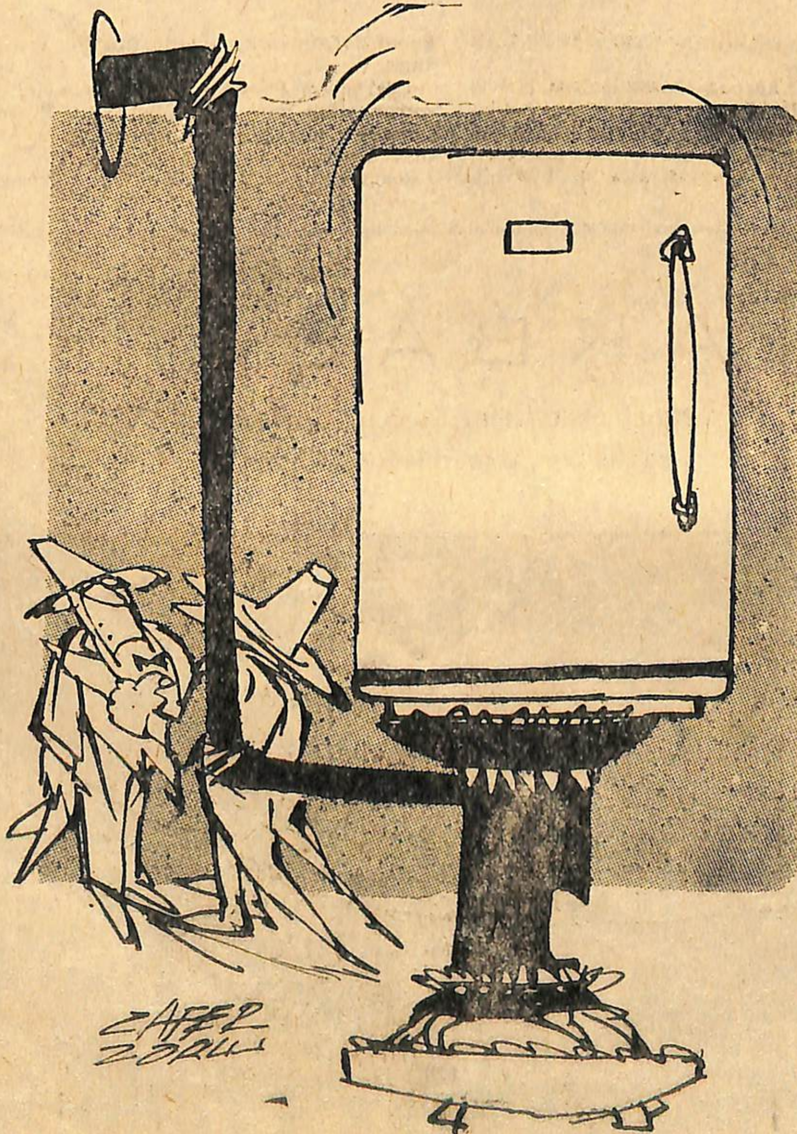
— Görüyorsun işte, dedi. Şu hacıağayı kaçırmamak için mahallece kimimiz kâğıtlara işaret koyuyoruz, kimimiz zar talimi yapıyoruz. Nasıl, var mısın ortaklığa?

Gecenin bir saatinde evin yolunu tutarken kahveden sesler geliyordu. Tanımadığım kaptanın sesi olmalıydı bu:

— Haçan, diyordu, kent tetuğun netur daa?

Vedat SAYGEL

Ecevit, «Demokrasi buzdolabına kondu» dedi. — Gazeteler —

— Ne olur ne olmaz, belki donar!..

ÖZLEDİNİZ Mİ BENİ ?

Çok da umurunuzdaydı, biliyorum. Ama ben sizi özledim. Şimdi geriye bakınca, taş devri kadar eski görünüyorsa da, aslında iki yıl geçmedi bile aradan. Aynı başlık altında bu köşede yazılar yazmaya çalışıyordum. Şenlik altı yedi hafta sürdü. «Bıraz Bakar mısınız?» ın arkası kesildi.

Bir ay kadar önce de, rüyamda patronu gördüm. «Aman!» diyordu, «Hikâyeleri falan boşver. Beceremiyorsun zaten. Şu köşeye yaz yine. İsmin kocaman harflerle çıkacak.»

Zaten insan böyle şeyleri ancak rüyasında görebiliyor. Rüya müya, her şeyde bir hayır vardır deyip çalışmaya koyuldum. Eğer şu satırları okuyabiliyorsanız şu anda, rüyalarda bir gerçek payı var demektir. Her neyse, yine karşınızdayım işte. Ve [illegible] bu kez kararlıyım üzerinize âfiyet.

ZEVKLERLE RENKLER

HER şey tartışılabilir de, bu ikisinin tartışması yapılamaz. Zevkler ve renkler dokunulmazdır. Bu yüzden, yaptıklarını tartışmak istemeyenler, bunlara zevk ya da renk havası vermek isterler.

Edebiyat tartışamazsınız, okumak zevk meselesidir. Resim tartışamazsınız, renk meselesi... Politika, ilim, din, her şey, ya zevk ya da renk meselesi olur yerine göre... İyi ama, böyle kanımız kaynarken neyin tartışmasını yapacağız biz?

Ohhoo, arar mısınız? Ne konular vardır tartışacak. Futbol söz gelimi... Adı var, oyuncusu var, seyircisi var, kendi yok olan anka kuşu... İki ayrı takım taraftarı arasındaki tartışmaları, tartışma değil dövüş sanırsınız. Aynı takımı tutanlar bile kapışırlar zaman zaman. Biri kalede Selim'i oynatmak ister, öbürü Selim'in kale dışına düşen topları bile içeri alacağını iddia eder. Sağaçık üzerinde anlaşsalar, taktik üzerinde anlaşamazlar. Takımın antrenörleri bile böyle ateşli tartışmıyor. lardır belki.

Tavla tartışılır sonra. Yanılıp da tavlanın şans oyunu olduğunu söylesenİz, zarları yutturmaya kalkarlar size. Sonra iki mars - bir oyun yapar bitirirsiniz partiyi, karşınızdaki birden düşüncesini değiştiriverir: «Şans paçandan akıyor,» der.

Aslında, renklerin ve zevklerin tartışılıp tartışılmayacağı, kişilerin tartışmayı isteyip istememelerine bağlı. Yâni bu zevk - renk hikâyesi, çoğu zaman kolay bir kaçış yolu yerine geçer. Eflâtunun kavuniçiden daha güzel olduğunu size kabul ettirmeye çalışanlara da rastlarsınız, «Ağaca başaşağı tırmanılmaz» dediğiniz birinin sırıtıp «Zevk meselesi» dediğine de.

Kimsenin giydiğine karışmayacak kadar mantıklı bir kişisiniz... Adam isterse ceketinin bir kolunu kırmızıya boyasın, öteki kolunu kesip atsın, başına da bir düdüklü tencere giyip öyle dolaşsın, sizi ilgilendirmez. «Düdüklü tencerenin markasını iyi seçememişsin,» ya da, «Çıplak kolunu da maviye boyaman gerekirdi tosunum,» gibilerden yorum yapmazsınız. İş bu noktaya kadar zevk meselesidir. Gelgelelim herifçi. oğlu sizi de aynı kılığa bürünmeye zorlarsa, iş zevk meselesi olmaktan çıkar, pençepenç tartışılacak bir hava girer.

Sinemaya girersiniz. Üçte biri tabanca patlaması, birazı hüngür hüngür ağlama, geri kalanı da inek memeli bir kadınla bir orman kaçkınının yatakta güreşmeleriyle geçen bir film seyredersiniz. Evet, filmi beğenip beğenmemek zevkinize kalmıştır ama, filmin yapımcısını, yöneticisini, tüm oyuncularını ve de kameramanını bir güzel kalaylamak hakkınızdır, en az verdiğiniz bilet parası kadar, harcadığınız zaman kadar... Eşe dosta söyleyerek filme elinizden geldiğince müşteri kaybettirmek de hakkınızdır. Ayrıca isterseniz, falanca gazetede yazı yazan ve bir tek bedava bilet uğruna filmi şaheser yapıp çıkmış olan alık eleştirmeni de eklersiniz kalay listenize.

Otobüste yanınızda oturan adamın pabuçlarını çıkarması, zevk meselesidir. Ta ki ayak kokusu burnunuzun direğini sızlatana kadar. Ondan sonra herifin gırtlağına çöküp ayakkabısını giymesini istemek, ya da otobüsün başka bir yanına kaçmak size kalmış. Ya da isterseniz siz de pabucunuzu çıkarır, «Zevk meselesi,» deyip ayak tırnaklarınızı kesersiniz.

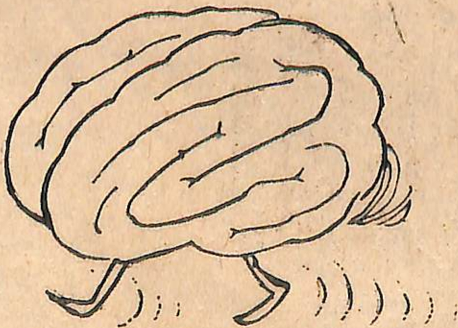
Müzik, zevk meselesidir. Kimse «Veremli Kız» şarkısını zorla dinletemez size. Siz klâsik müzik seversiniz, bir başkası kapı gıcırtısına bayılır. Zevke kalmış... Gelgelelim, gecenin üçünde, üstünüzdeki dairede oturanlar, Ayılar Grubunun bütün plâklarını çalıp tepenizde yamyam danslarını yapmaya başlarlarsa, iş sizin uyuyamamanız meselesi olur, zevk meselesi olmaktan çıkıp. Kimse de, «Şu zevksize bak, geceleri uyumak istiyor,» gibilerden bir inci yumurtlayamaz.

Anlaşmazlığı doğuran iki sebep var: Birincisi, kendi zevklerinin tartışılmayacağını düşünüp başkalarınınkini açık oturum konusu yapanlar, ikincisi de, zevk meselesi sayılacak şeyin başkalarının zevkini bozup rahatını kaçırmaması gerektiğini anlamaz görünenler. Her şey gibi, altında bencillik yatan bir tutum tabii...

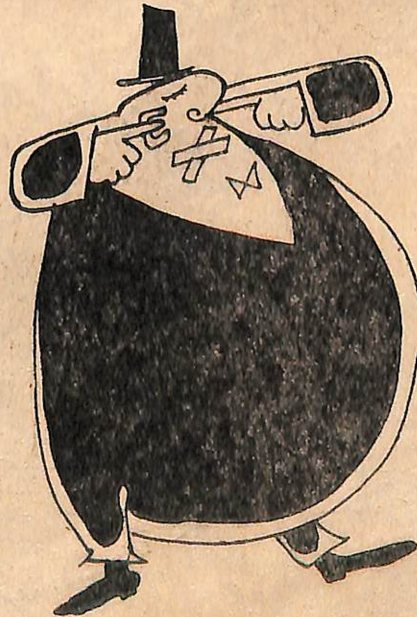
Zevkler ve renkler tartışılmaz dostlar. Ama zevklerin ve renklerin tartışılıp tartışılmayacağı tartışılır işte böyle. Ne diyorsunuz, çok sudan bir yazı konusu mu?... Eeey, zevk meselesi bu işler, biliyorsunuz.

Sulhi DÖLEK

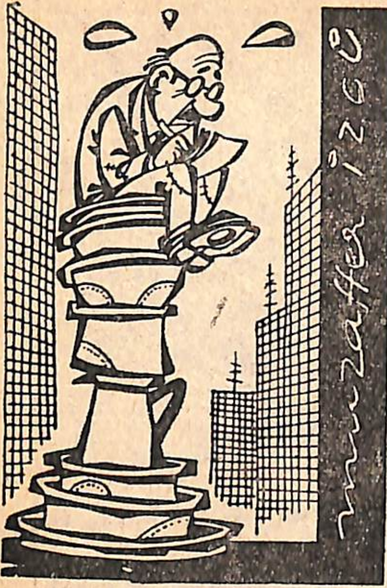
(Beyin göçü münasebetiyle)

Beyin...

Salatası!

MEMURUN Mal Bildirimi

MEMURLAR, müdürlerinin adını Kanun Kâmil koymuşlardı. Kendi dairesiyle ilgili kanunların tümünü ezbere bilir, yine kendi dairesiyle ilgili yönetmeliklerin de hemen hemen yüzde doksanını hatırında tutar, kendisine bir şey sorulduğu zaman, mutlaka kanunun numarasını ve sayısını da söylerdi... İşte Kanun Kâmil, daha gazetelerde «Memurlar Mal Bildiriminde Bulunacaklar» haberini okuduktan sonra, tüm memurlarını ikinci katın boşluğunda toplayarak:

— Arkadaşlar, dedi, ben her şeyi önceden hazırlamasını severim. Bu bakımdan, sizlerden şimdiden mal bildirimi istiyorum. Bir kâğıdın üzerine, neyiniz var, neyiniz yoksa yazacaksınız!...

Memurcuklar, müdürlerinin bu emrini dinledikten sonra bir bir odalarına dağıldılar... Yedi çocuklu Hüsamettin bey, müdürünün bu isteği karşısında bıyık altından güldü ama, yine de tüm öteki memurlardan daha önce bildirimini verebilmek için, masanın gözünden bir kâğıt çekti, kalemi eline alarak, yazmaya başladı... En üste, «Memur Hüsamettin Karnıtok'un Mal Bildirimidir» diye yazdı. Ondan sonra satır başına geçti:

1 — Yirmiüç yıllık, göğsünde romatizmal kalb hastalığı, midesinde ülser, sırtında lumbago hastalığı bulunan kırksekiz kilo ağırlığında, hemen hemen miadı dolmuş bir karı...

2 — Yedi adet çocuk... Aralarında birer ve ikişer yaş olup, sıfır numara traşlı üç oğlan, önlük azlığından ikisi sabahçı, ikisi öğlenci olan dört adet kız...

3 — Kiralık olup, iki odadan meydana gelmiş bir ev. Yedi çocuk bir odada yatar, memur Hüsamettin'le karısı da öteki odada yatar. Çocuklar çifter çifter yattığından, bir odada üçbuçuk yatak bulunup, memur Hüsamettin'in odasında, bir kerevet ve kerevetin üzerinde de kıtıktan yapılmış bir yatak...

4 — İki adet tencere, biri aliminyum olup, 1962 yılında mutfakta hizmet görmeye başlamıştır. Öteki bakır olup, karının anasından düğünde tarafımıza hediye olarak verilmiştir. Her ne kadar bir kere dibi delinip, kalaycı Musa tarafından onarılmışsa da, şu anda kullanılır vaziyettedir ve içinde çoğu zaman kemik kaynatılmaktadır...

5 — Sekiz adet kap, aliminyumdan olup, ince bir levhadan yapıldığı için, bulaşık yıkanırken darbelere karşı çok dikkatli kullanılarak, şu anda üçünün dipleri göçük olmasına rağmen, elân iş görmekte ve memur Hüsamettin'in sofrasını neşelendirmektedirler...

6 — Bir adet bakır tas. Bilhassa su içme işlerinde kullanılmakta, yıldan yıla da hasta çocuklara ilâç niyetine içirilen iki kilo süt de bu kapta alıkonulmaktadır. Bu yüzden evde tasın adı, süt tası olup, içinden bol bol su içilmektedir. Adı geçen tas, memur Hüsamettin'in anasından kendisine miras olup, iki kulpludur...

7 — Bir adet çinko leğen... Çok cefakâr bir leğen olup, yedi çocuk büyütmüş, tüm çocukların bezleri bu emektar leğende yıkanarak güneşe asılmıştır. Ayrıca bu tarihî leğen, evin banyosu olup, içerisi yedi kez sabunlanıp, iki kez de sürtüldükten sonra, gömme banyo yerine kullanılarak, memur Hüsamettin aile efradına bugüne değin gömme banyo sıkıntısı çektirmemiştir. Bu leğen de memur Hüsamettin'in karısının ninesinden kalmış olup, nine tarafından torununa düğün hediyesi olarak verilmiştir. Ondört kilo ağırlığında olan bakır leğen, memur Hüsamettin'in çok sıkıştığı günlerde satışa arzedilmek tehlikesi geçirmişse de, buna karısı engel olarak sattırmamıştır. Ne yazık ki onun yerine bakır kazan, üç numaralı ile dört numaralı çocukları zafiyet geçirdikleri bir zamanda, doktorun, bu çocuklara et yedir, yumurta yedir, süt içir, demesinden sonradır ki, memur Hüsamettin tarafından, kalbi parçalanarak satılmış, karşılığında elde edilen para da yine ilâç ve doktor parası olmuştur...

8 — Bir adet kömür sobası... Alım yeri Bitpazarı olup, çok yeni durumdadır. Ancak çocuklar kızarmık oldukları ve de sıcaklığın sıfırın çok altlarına düştüğü zamanlar yakıldığından, kapakları, ızgarası ve taşları sapasağlamdır.

9 — Beş adet yorgan... Pamukları uçuşmasın diye, üzerleri kaput beziyle kaplanmış olup, her yanı yorgan ipliğiyle sımsıkı dikilmiştir. Her birinin içinde ikişer kilo pamuktan, toplam on kilo pamuk vardır...

10 — Bir adet traş makinası... Tarağı kaybolduğundan, üst tarafıyla açık jiletle traş olunmaktadır. Makina, memur Hüsamettin'in pederinden kalmış olduğundan modeli çok eski olup; yeni model ortası yarık jiletleri içine almamakta, üç delikli jiletlerle traş olunmaktadır.

11 — Bir adet radyo... 1946 model olup, lâmbalıdır... Radyo açıldıktan sonra ses vermesi için çok kuvvetle sarsmak, ara sıra da tekmelemek gerekmektedir. Heyecanlı bir maç dinlerken susunca, yediği tekme yüzünden ön camı kırılmış olup, yalnız İstanbul Radyosunu almakta, ara sıra Meteoroloji Radyosunu da çok uğraşılardan sonra çocuklar çıkarmaktadırlar.

Memur Hüsamettin Karnıtok, onbirinci maddeyi de yazdıktan sonra, artık kalemi işlemez oldu. Çünkü evde, yukarıdaki yazdığı şeylerden başka göze batar hiçbir şey yoktu... Onun için bu kez kendine yönelerek, yazmaya başladı:

12 — Bir adet palto... Kayınpederin düğün hediyesi olup, miadını doldurmuş olmasına rağmen kullanılmaktadır. Kollarına geçirilen uygun kumaşla, karşıdan bakılınca yeni gibi durmaktaysa da, 1961 yılında tersyüz edilmiştir.

13 — Bir adet lâcivert elbise... Düğün zamanı bizzat memur Hüsamettin tarafından yaptırılmış olup, şimdiye dek iki kez tersyüz edilerek kullanılmaktadır. Şu andaki rengi biraz ebruliye kaçmakta olup, çok dikkatle bakıldığında, elbisenin ilk renginin lâcivert olduğu görülmektedir. Kurvaze model, gömme cepli, sivri yakalı, gri astarlıdır.

14 — Bir adet siyah ayakkabı. Altı lâstik olup Sümerbank'ın halk tipi ayakkabılarındandır. Dört yıldır giyilmekte olup, satın alınan Sümerbank satış mağazası tarafından ayakkabının sağlamlığını müşterilere belirtmek için sık sık memur Hüsamettin'in adresi verilmektedir. Her ne kadar şimdiye dek herhangi bir müşteri bu sağlamlığı memur Hüsamettin'i ziyaret ederek incelememişse de, memur Hüsamettin, Sümerbank satış mağazasının müdürü tarafından taltif edilmiş olup, bu konuda iki yıl üstüste teşekkür mektubu almıştır...

15 — Bir adet fanilâ... Ucuzlarından olup, yıkana yıkana yan tarafından uzamaya başlayarak, ilk görünüşte bunun kısa boylu, yüzelli kiloluk bir adam tarafından giyildiği yargısı uyanmaktadır. Göğsünde kaput bezinden el ayası büyüklüğünde bir yama vardır...

16 — Gömlek, iki adet... Birisi beyaz olup, bayramdan bayrama ve teftişten teftişe giyilmekte olduğundan, şu anda krem rengini almıştır. Öteki gri, aynı zamanda yünlü olup, çift yakalıdır...

17 — Üç adet çorap... Naylon olup, üç çifti on liraya alınmıştır. Soğuk havalarda üçü üstüste giyilerek bir çorap yerini tutmaktadır...

Memur Hüsamettin, onyedinci maddeyi de yazdıktan sonra kara kara düşünmeye başladı... «Acaba yazsam mı, yazmasam mı?» diye...

Ama müdürleri onlara:

«Neyiniz var, neyiniz yok, yazın» demişti...

Biliyordu müdürünün ne menem bir adam olduğunu. Boşuna ona Kanun Kâmil dememişlerdi... Hani olur ki tutar da bakardı. O zaman Hüsamettin efendinin hali dumandı. Hiç şakası yok, tekdirl de, ihtarı da basardı müdürü... Ama yazılır mıydı?

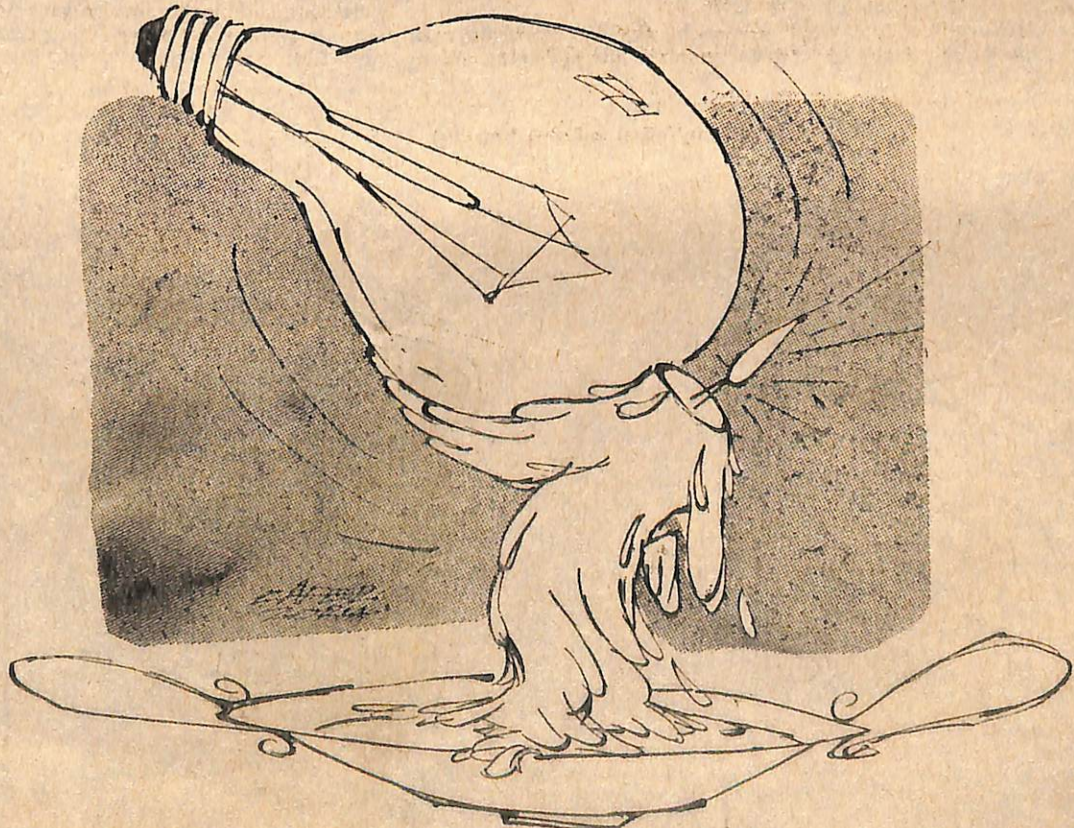
Pofladı... Tekrar kalemi eline aldı, tekrar bıraktı... Evet, en iyisi bunu müdürüne danışmaktı... Kalktı, önünü ilikledi, küçük adımlarla müdür beyin kapısının önüne geldi, kapıyı yavaşça tıkırdattı... «Gel» sözcüğünü duyduktan sonra, başını kırıp içeriye girdi... Birileri vardı içerde, onların yanında söylemek nasıl olurdu?... Memur Hüsamettin efendi, ık etti, vık etti, sonra müdürünün kulağına eğilerek fısıldadı... Müdür:

— Tabii efendim, tabii, dedi...

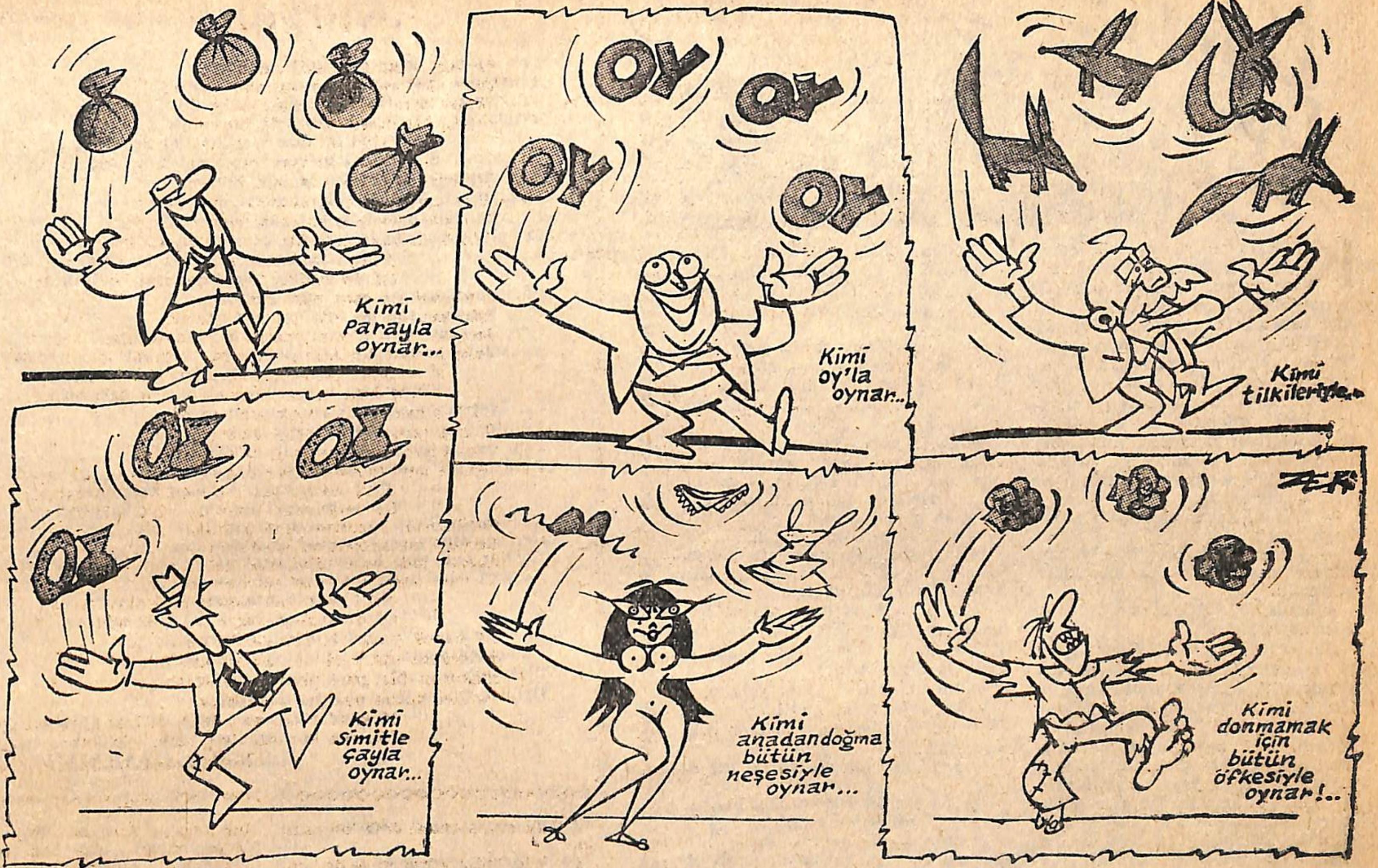
Hüsamettin efendi çıktı dışarıya, odasına geldi, masasına oturdu, deminki kâğıdı önüne çekerek, madde (18) yazdı: Tek donu vardır...

Personel Kanununun hışmına uğrayan
Hüsamettin Karnıtok

Muzaffer İZGÜ

Yazısız

KIR ATIN YULARI

SAYIN Bozbeyli:
— Kır atın yuları Melen'in elinde! buyurmuş.

Peki ama beyefendi, siz o kır atın kuyruğuna tutunarak parlâmentoya girdiğiniz zaman atın yuları kimin elindeydi?

Seçmenlerin kişilere değil, parti listelerine oy verdiği bir seçim sistemi içinde Kır At'ın saflarından ayrıldığınız gün.. siz bir hukukçusunuz.. lûtfen söyler misiniz.. bugünkü kişiliğinizin hukuksal dayanağı ayağınızın altından kaymadı mı?

Kır At'ın yularından söz etmek hakkını da bırakın, milletvekilliğini Kır At'a borçlu olmayanlar kullansın.. dii mi efendim?

KOÇ YUMURTASI YASAK

DAİLY Mirror gazetesinde ilgi çekici bir haber yayınlandı: Batı Almanya'da koç yumurtası yemek yasak!

Federal Almanya parlâmentosu ivedilikle toplanmış. Komisyonlarda müzakeresi yapılarak son şeklini almış bulunan bir kanun tasarısını büyük bir hassasiyet (Politikacıların hassasiyeti romantik kızların hassasiyetine hiç benzemez!) ve de toplum yararına paralel bir dikkatle (Dünyanın neresinde olursa olsun öyledir: Tüm dikkatler toplum yararına bir görüntü ile karşımıza çıkar politika evreninde!) incelemiş.

Milletvekilleri söz almışlar. Parlak nutuklar çekmişler kamuoyuna karşı. Muhalefet sözcüleri ciddi ciddi görüşlerini açıklamışlar.

Ve sonunda... Batı Almanya'da

koç yumurtası tüketimini yasaklayan kanun tasarısı büyük bir çoğunlukla kabul edilmiş. Yâni, sizin anlayacağınız, bundan böyle Batı Almanya'da «Koç yumurtası» satılmayacak kasaplarda. Lokantalarda «Koç yumurtası» ızgarası ya da kızartması yapılmayacak. Hangi ülkenin vatandaşı, hangi çilingir sofrasının konuğu olursa olsun, Federal Almanya sınırları içinde yaşayan kişiler koç yumurtası yiyemiyecekler bundan sonra.

Sebep?...

Şey... Sebep, seks cinayetlerinin günden güne çoğalmakta olması... imiş...

Biliyorsunuz.. yüzbinlerce Türk işçisi var Federal Almanya sınırları içinde... Türk işçilerinin her biri zaten —kırkbir kerre maşallah!— birer koç... Üstelik koç yumurtası da yiyince her erkek bir «Aşk Tanrısı» oluyormuş...

Yurt dışına giden erkek ve kadın işçilerimizin tümü işsizlikten mi yola çıkıyor sanıyorsunuz? Yok efendim, yok!... Niceleri var ki ellerindeki işi başkalarına bırakıp soluğu Almanya'da alıyorlar... Ekilmemiş tarlalarını yarıcıya verenler mi dersiniz, son model taksilerini yüzdeli şoförlere teslim edenleri mi dersiniz... Daha fazla kazanç, daha güzel yaşantı, daha özgür bir başıboşluk özlemi içinde yola çıkanların sayısı, iş bulmak amacıyla sıraya girenlerin içinde küçümsenmiyecek kadar büyük bir yekûn tutuyor...

Karısını, çocuklarını yüzüstü bırakıp «Alamanya» toprağında yeni yeni maceralar arayanlar var.

Bir kısmınınki özenti. Bir kısmınınki değişiklik ihtiyacı. Bazılarınınki ise kısa süre içinde varlıklı olabilme hırsı.

Merak ediyorum: Dikkatli bir inceleme yapılsa yurt dışına giden işçilerimizin ne kadarının eş değiştirdiği, ne kadarının eski yuvalarını yıkıp yeni yuvalar kurduğunu, hem de «Made In Germany» marka yuvalar kurduğunu hayretler içinde öğrenecegiz.

Türkiye'de aşkın kölesi olmaktansa, Almanya'da «Aşk Tanrısı» olmak her halde daha kolay ve de daha ilginç olmalı... Hele bu işi sağlayacak «Koç yumurtası» da gani gani olursa...

Fakat... Kazın ayağı pek de öyle değil işte... İşin içine «Koç yumurtası» girince ve de insanoğlu Aşk Tanrısı makamına çıkınca zincir halkaları arka arka ya sıralanıyor: Aşk... Seks... Doğu kafası... Kıskanmalar... Saldırmalar... Kaldırmalar... Ve... cinayetler...

Alman kızları hem memnun, hem şikâyetçi.

Memnunlar.. çünkü boğa gibi Türk erkeklerinin seks gücü, kafalarını ve hayatlarını yalnız işlerine yöneltmiş Alman erkekleri yanında muazzam bir şey!

Ama şikâyetçiler de aynı zamanda... Çünkü o boğa gibi erkek, dişisinin bir yan bakışından bile huylanacak kadar kıskanç, inhisarcı... Üstelik bu duygusunu Avrupalılara özge bir güceniklikle değil, 7,65 çapındaki Brovnik tabancaların namlusu ile, sustalı bıçakların sivri ucu ile ortaya koyuyor.

Cinayet, cinayet, cinayet... Ve koç yumurtası... Nar gibi kızarmış, patates garnili nefis koç yumurtaları...

Frankfurt'taki bir Türk restoran'ı bu konuda özel broşürler bile bastırmış: Aşka veda etmek istemiyorsanız koç yumurtası yiyiniz! Tanrıçaları dize getirecek bir Aşk Tanrısı olmak isterseniz günde üç öğün koç ızgarası tüketiniz!

Ne yapsın Batı Almanya parlâmentosu?

Ve... Ne yapsın Alman kafası?

Onlar, başka güçlerini artırmak için seks gücünü dondurmuş... Demokrasiyi donduracak değildi ya...

SEÇİLME YAŞI

CELÂL Kargılı bir teklif yapmış:
— Milletvekilliğine seçilme yaşı 25'e indirilsin!

Oldu olacak... Yüksek Okul sıralarındaki öğrencileri parlâmento'ya, parlâmento üyelerini de onlardan boşalan sıralara transfer edin daha iyi...

Hiç değilse gençlerimiz biraz devlet yönetimi öğrenirler, bazı politikacılarımız da kültürlerini artırmış olurlar...

Belki her iki tarafa da daha yararlı olur hani...

Şemsi BELLİ

Kamber Dayının marazı

KENAN AKINCI

KEREM Köyü'nden Kamber Dayı otobüsten inince bir süre durdu, çevresine bakındı. Yirmi yıl öncesine kadar çok iyi bildiği kasabayı tanıyamıyordu şimdi. Gördüğü yapılar hep yabancıydı. Bunlar sonradan yapılmış, belli. Acaba Hükûmet Konağı da değişmiş miydi? Fakat hatırladığına göre, öyle çökecek, yıkılacak bir yapı değildi. Bunlardan kalır yeri yoktu. Gene yerindedir bakarsın... Orasını bulsa, sağını solunu doğrulturdu elbet. Birine sordu:

— Efendi, hökümat konağı nerde kaldı acep?

— Şurasını dön de, şöyle yukarı çıkıver, dayı. Yolun sağında kalır, görürsün.

Adamın söylediği köşeyi dönüp yürümeye başladı...

Doktora diye gelmişti Kamber Dayı. O güne değin hiçbir hastalık görmemişti. Kimsesi yoktu ama, onun bunun hayvanını otlatır, bağ bostan bekçiliği yapar, ekmeğini çıkarırdı. Açık havanın verdiği sağlıkla dinç kalmış, çivi gibi bir ihtiyardı. Ne var ki, yaşıtları bu birkaç yıl içinde olmuş armut gibi dökülünce, onu da bir düşüncedir aldı: «Onlar öldüğüne göre, ben de öleceğim. Onların hepsinin birer marazı varmış, o marazlardan gittiler. Öyleyse benim de bi marazım vardır, ben de o marazdan gideceğim... Rüstem Ağa ülserden... Kadir Ağa kalbten... Recep Ağa felçten... Acaba benim marazım ne ola ki?...»

Düşüncesini konu komşuya açmış, onlar da diyecek bir şey bulamamışlardı. Doktorlar, öbürlerine birkaç aycağız önce gelseler kurtulacaklarını söylemişler. Öyleyse daha beklemenin âlemi ne? Zamanında gitmeli, öğrenmeli marazını; kurtulacaksa kurtulmalı!

O yüzden yollara düşmüş, yirmi yıldır ayak basmadığı kasabaya gelmişti.

Hükûmet Konağını tanıdı. «Hele şöyle!» dedi. «Doktorun yerini buna göre şavullarım. Sonrası da gene buraya gelip, otobos durağını bulurum!»

Birini durdurup sordu gene:

— Doktur nerede acep efendi?...

— Hangi doktor? dedi adam.

— Hangısı olursa... En yakını hangısıysa...

— Şöyle yürü. Bak şu gördüğün kocaman yazılı tabelâ var ya.. oradan sola dön, yürü. Birine sorarsın, gösterirler. Çok ünlü doktordur. Hadi Allah şifalar versin.

— Allah razı olsun efendi...

Kalın, aba ceketinin üstünden, gömleğinin iç tarafına diktiği para kesesini yokladı; yürüdü...

Girdiği caddede doktorun muayene evini gösterdiler. Gitti, kapının önüne dikildi. Girse miydi acaba?... Onu da birine sordu:

— Efendi, ben doktura geldim...

— E?... Gir baba, gir! İçerde beklenir zaten. Böyle kapı önünde beklenir mi?...

Kapıyı açtı, bir de içeriye itti onu.

İçerde beş on kişi vardı bekleyen. Yer gösterdiler, oturdu.

Doktor henüz gelmemişti. Özel hastalarını dolaşmaktaydı besbelli.

Bekleyenler, çeşitli hastalıklar; çokçası da kendi hastalıkları üstüne konuşarak zaman geçiriyorlardı. Biri:

— Allah eksikliğini göstermesin doktorların ama, onlara muhtaç da etmesin, dedi.

Oradakiler içinde en muhtaç durumda görünen de kendisiydi! Naylonla kaplanmış bir iskelete benziyordu.

— Kulak asma... diye ekledi. Bunların da bir şeyden anladığı yok. Tutturmuşlar bana «Sende anemi var» diye. Üç yıldır gelir giderim, hep öyle derler. Neremde o dediği şey varmış, bi türlü aklım ermedi!...

— Halt etmiş onlar! dedi karşısındaki.

Yüz kilo kadar görünen ve de benzinden kan damlayan biriydi.

Sandalyeye oturmayıp, bastonuna dayanarak yere çömelmiş başka biri:

— Bana da; «Sende astım var» derler, başka bir şey demezler! Beş yıldır doktorlara taşınırım, hepsi aynısını söylerler. Madem o dediğin var; iyi etsene mübarek adam! Di mi?...

— Tabii ya... dedi şişko. Haltetmiş onlar!...

Gençten biri, oldukça iyi niyetle, yerdekine:

— Astım varsa, kuduz iğnesi iyi gelirmiş amca, dedi.

Adam fena bozuldu buna:

— Kuduz iğnesi mi?!. diye başladı ama, öksürük sıkıştırdığından, arkasını getiremedi.

Bir başkası Şişko'ya dönüp derdini anlatmaya koyuldu. İyi dinleyiciydi doğrusu.

— Ben de ne zamandan beri böbrekten taş düşürürmüşüm. Baksana bir kere!... Hadi bir, iki düştü. Bilâder, ondan sonra hani taş değil, ufacık bir kum taneciği yutmamışımdır. Hep daha taş düşürürmüşüm! Taş ocağı mı var karnımda benim?...

— Öyle ya!... dedi şişman adam. Halt etmiş onlar!

Sonra da koyuldu kendi derdini anlatmaya. Meğer kendi derdini anlatmak için fırsat kollarmış. Onun bunun dediklerini onaylayarak savuşturup, söz sırasını kapmaya çalışırmış:

— Valla sizinkiler bir şey değil, dedi. Hastalıkların en kötüsü damar sertliğidir! Hastalık olduğunu da belli etmez namussuz... Arkasından kalb gelir, küttedek götürür adamı!... Bu herifler tutturmuşlar bana; «Sende damar sertliği var...» diye. Biberli, baharlı, hele «yağlı et» yemiyecekmişim!... Günde hiç olmazsa yarım kilo et yemedim miydi, gözlerim kararır benim. Tamam, dedikleri doğru. Damar sertliği olanlar için yağlı et gerçekten çok zararlıdır. Hele çok yediler miydi, kendi elleriyle ömürlerini kısaltmış olurlar. Beni ilgilendirmez ama bilirim. Şöyle elli gram, yüz gramla idare etseler neyse...

Birisi haykırırcasına sordu:

— Ne yapar dedin yağlı et?!.

Kamber Dayı sormuştu bunu.

— Damar sertliği yapar. Fakat fazla yersen...

— Fazla da söz mü, hay oğul? Tamam bir okka!... Ah bre kafaa!... Ah bre kafaa!... Benim marazım da buymuş demek ha?!. Bak sen... Geçen kurbanda Ferhat Ağa kurban eti verdiydi de, bi okkayı birden göçürdükten başka, o kocca yağlı kuyruğu da löppedenek yuttuydum! Ah bre eşşek kafaa!... Bizim marazımız buymuş demek ha?!. Bir daha yedi bayram ağzıma et komam gayrı. İyi ki vakti zamanında gelmişim! Ya haberim olmayıp bu bayram da yeyeydim n'olurdu benim halım? Ben marazımı üğrendim gayrı. Şükür Rabbime... Hadi Allah size şifalar versin!...

Öbürlerinin şaşkın bakışları arasında, çıkıp gitti.

Kenan AKINCI

Kurban

Protein vücuda gerekli besin, diye;
Tanrı, bol gelirliye buyurmuş: «Kesin,» diye;
«Yoksullara dağıtın, onlar da yesin,» diye;
«Yılda bir çocuğunu o da beslesin,» diye...
Kimi eti dağıtmaz hep kendini doyurur;
Sözde kurban keser de küpü için kavurur...
Kiminin sofrasında istakoz bile vardır;
Kimi de eti bilmez, bütçesi gayet dardır;
Et fiyatı bahsinde kasaplar çok gaddardır;
Celeplerin bayramda kurbanı ne kadardır?...
Benim bu mısralarım ciğerine oturur;
Sözde kurban keser de küpü için kavurur...
Garibana sorarsan etin lezzeti soyut;
Etin kendisi ise elle tutulur: somut;
Gerçeklerine rağmen yaşam gene de umut;
Yoksulun düşündedir kurbanda şöyle bir but...
Kimi bir eğlencede milyonları savurur;
Sözde kurban keser de küpü için kavurur...
Eti kesemez oldu küçük memurun dişi;
Unuttu pirzolayı, unuttu artık şişi;
Zam üstüne zam yapmak celebin bütün işi;
İlgiliye dert yansan kırar hemen kirişi...
Kimi de bir tek koçla kurbanı savuşturur;
Sözde kurban keser de küpü için kavurur...
Garibansın, kurbana denk gelmiyor hesabın;
Gerçeği olmayacak şu gördüğün serabın;
Nasıldı tadı tuzu köftelerin, kebabın;
Kurban dağıtanına rastladın mı kasabın?...
Kimi de sabah akşam ete satırı vurur;
Sözde kurban keser de küpü için kavurur...
Et yemek şunun bunun insafına kalmıştır;
Ekmekten sonra et de ufalmış ufalmıştır;
Rızkımızı bir grup pençesine almıştır;
İlgililer acaba uykuya mı dalmıştır?...
Mukadder de yazmaktan ne bıkar, ne yorulur;
Halkına kurban olur, halkı için kavrulur...

Mukadder ÖZAKMAN

— CHP'den istifa eden 500 kişi, AP'ye girdi. —

Kurban

Protein vücuda gerekli besin, diye;
Tanrı, bol gelirliye buyurmuş: «Kesin,» diye;
«Yoksullara dağıtın, onlar da yesin,» diye;
«Yılda bir çocuğunu o da beslesin,» diye...
Kimi eti dağıtmaz hep kendini doyurur;
Sözde kurban keser de küpü için kavurur...
Kiminin sofrasında istakoz bile vardır;
Kimi de eti bilmez, bütçesi gayet dardır;
Et fiyatı bahsinde kasaplar çok gaddardır;
Celeplerin bayramda kurbanı ne kadardır?...
Benim bu mısralarım ciğerine oturur;
Sözde kurban keser de küpü için kavurur...
Garibana sorarsan etin lezzeti soyut;
Etin kendisi ise elle tutulur: somut;
Gerçeklerine rağmen yaşam gene de umut;
Yoksulun düşündedir kurbanda şöyle bir but...
Kimi bir eğlencede milyonları savurur;
Sözde kurban keser de küpü için kavurur...
Eti kesemez oldu küçük memurun dişi;
Unuttu pirzolayı, unuttu artık şişi;
Zam üstüne zam yapmak celebin bütün işi;
İlgiliye dert yansan kırar hemen kirişi...
Kimi de bir tek koçla kurbanı savuşturur;
Sözde kurban keser de küpü için kavurur...
Garibansın, kurbana denk gelmiyor hesabın;
Gerçeği olmayacak şu gördüğün serabın;
Nasıldı tadı tuzu köftelerin, kebabın;
Kurban dağıtanına rastladın mı kasabın?...
Kimi de sabah akşam ete satırı vurur;
Sözde kurban keser de küpü için kavurur...
Et yemek şunun bunun insafına kalmıştır;
Ekmekten sonra et de ufalmış ufalmıştır;
Rızkımızı bir grup pençesine almıştır;
İlgililer acaba uykuya mı dalmıştır?...
Mukadder de yazmaktan ne bıkar, ne yorulur;
Halkına kurban olur, halkı için kavrulur...

Mukadder ÖZAKMAN

PAZARTESİ :

Düşün bakalım

Biçilen değere bakıyorsunuz: 600 — 700 — 900...

Orta kademeden bir memur aylığı...

Haydi erkeksen karar ver bakalım: Ne yaparsın?

Alsan, kesmeye elin gitmez. Kessen, eti üç beş komşuya yetmez. Üstelik tam ay ortası. Maaşa dünyanın günü var daha.

İşte böyle, vicdanın sesiyle cüzdanın sesi oyalarken bizi; bayramın içinde buluverdik kendimizi!

Kutlu olsun.

SALI :

Benzerlik var ya

Gripti, koleraydı derken, yeni bir salgın haberiyle donandı gazetelerimiz: Sıtma!

Her moda olayında görüldüğü gibi, bu da bir türlü yerinde duramıyor. Bugün bakıyorsunuz Güney'de, yarın bakıyorsunuz Doğu'ya sıçramış. Maraş, Diyarbakır, Niğde, Ankara; almış başını gidiyor canının istediği tarafa.

Hani diğer salgınlara bir diyeceğimiz yok ama şu sıtma işine hiç mi hiç akıl erdiremedik biz.

Mevsim kış. Ayrıca tarihlerinin en soğuk günlerini yaşıyor adı geçen yerler. Yakacak durumları da bildiğimiz gibiyse eğer, garanti sıtmalı sanıldı soğuktan titreyenler!

ÇARŞAMBA :

Teselli

SSK. hastanelerinin birinde geçen garip olaydaki yanlışlık hâlâ düzeltilememiş. «Bir kızınız oldu» müjdesini alıp, kucağına erkek çocuğu verilen aile, «Bunca yıl bir erkek çocuğa sahip olalım diye imanımız gevredi. Verir miyiz kimseye?» diyerek Tanrıya şükürler ediyor, diğerleri «Baştan oğlumuz olduğunu söylediler, sonra elimize bir kız tutuşturup gönderdiler» diyor.

Onlar aralarında tartışa dursunlar, on gün kadar önce buna benzer bir durumla karşılaşan İzmirli genç baba geliverdi aklımıza. Hani SSK. hastanesinde bir oğlu olmuştu da, daha yüzünü görmeden, bebek Tepecik Doğumeviyle İzmir Çocuk Hastanesi arasında kaybolmuştu...

Hatırladınız değil mi? İki hastane arasında az mekik dokumamıştı talihsiz baba... Gazete sayfalarında derdini dile az getirmemişti... Şimdi ne yapar, ne eder bilinmez. İstanbullu iki ailenin başına gelenler sanırız teselli etmiştir kendini. Adı geçen kuruluşta doğum yaptıracak kişinin şu iki şıktan birini seçmesi gerekiyor galiba:

Ya ufak tefek karışıklıklara razı olacaksınız...

Ya da hastaneler arasında kaybolan çocuğunuzu arayıp duracaksınız!

PERŞEMBE :

Ne yapsak acaba?

Amerika'da fakirliğin sınırı yeniden çizilmiş: Yıllık geliri 30 bin lira olanlar «Fukara» sayılıyor.

Hani kimse alınmasın ama, «Fukaralığın böylesine can kurban» diyeceğiz.

Amerikan fukarasının yıllık kazancını böl onikiye: Eline geçer, ikibin beşyüz lira ayda...

Yanılmıyorsak öyle fukaralara biz «Zengin» diyoruz burda!

CUMA :

Şans işte

Münih'te çalışan Denizli'li yurttaşımıza, yılbaşı gecesi çektiği 1 marklık tombaladan bir otomobil çıkmış.

Güle güle kullansın. Biz de burada boş durmuyoruz. Ekmekten yağa, sütten ete bir bir şansımızı deniyoruz ama...

Kazıktan başka bir şey bulamadık daha!

CUMARTESİ :

Yılbaşı geçeli yıl oldu

Son bir hafta içinde İstanbul limanına sekiz ton mum indirilmiş. Hem de ithal malı...

Haberi veren gazete, nedenini de açıklamış: «Yılbaşı için...»

Haydi canım siz de... Şunun doğrusunu söylesenize.

Birtakım açıkgözler, Elektrik Mühendisleri Odasınca yapılan «İstanbul her an karanlıkta kalabilir» uyarısını duydular, bir kamu hizmeti olarak hemen sekiz ton mumu limana yığdılar!

PAZAR :

Güzel giriyoruz da...

1973 yılına, rehindeki 10 ton altınımızı kurtararak girmişik.

1963'e de öyle girmiştik.

Günün birinde baktık, kurtarılacak bir dirhem altınımız kalmamış rehinde. Peki, on yıl sonra neyin kurtuluşunu kutlayacaktık? İşte bu noktadan hareket ederek verdik el-ele; 1973'e 10 ton altın kurtararak girdik gene!

Ah vicdan, ah!

Bir sendika başkanını yaraladıktan bir süre sonra yakalanan kiralık katil, «İsteseydim öldürürdüm» diyor. «Fakat bizde de vicdan var. Acıdım. Yaralamakla yetindim.»

A hınzır, madem acıdın, ne diye hastanelik edersin adamı?

Fakat oğlan dürüst. «İş sorumluluğu âbi» diyor. «Rakipleriyle yüzbine pazarlık ettik. Bunun üçbinini peşin alıp, kalanını bonoya bağladık. Aldığımız paranın karşılığında bir iş yapmazsak, nerde kalır erkekliğimiz?»

Bakıyorsunuz, haklı. Hani adamı öldürmekten geçmiş, alacağı doksan yedi bin liradan geçmiş, zimmetindeki üçbin liranın karşılığını ölçmüş, biçmiş; ateş etmek için kurbanının alt ucundan birkaç delik açmayı seçmiş!

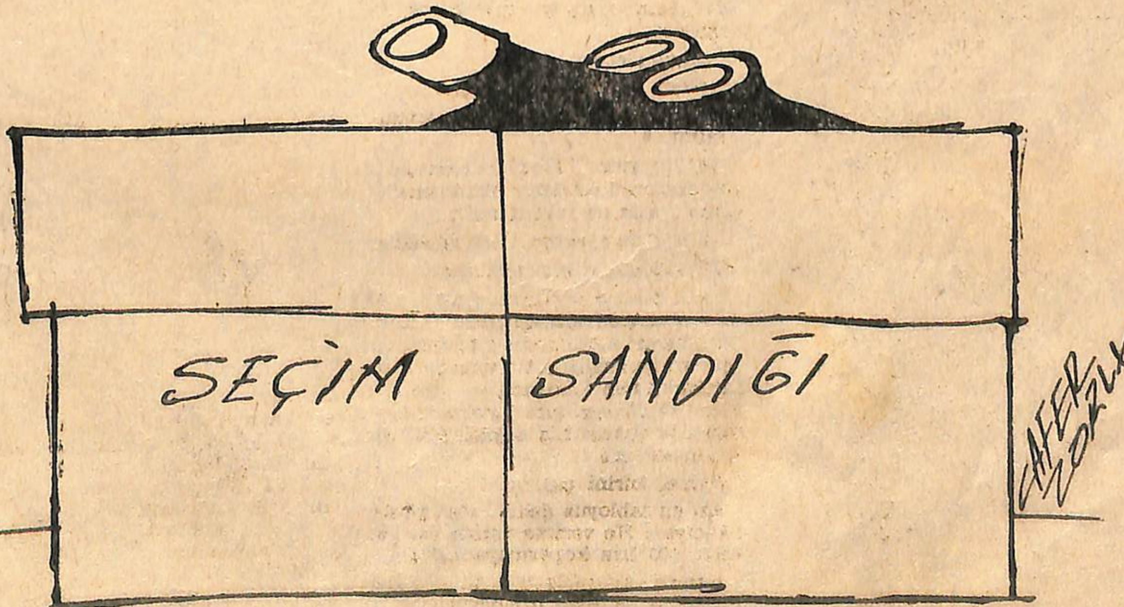
E, buncacık şeyin gürültüsü de olur mu canım?

Vedat SAYGEL

— Sen benim durumumda ol, gel de bağ - kur bakalım!..

Ankara'da kirli havaya karşı maske kullanılmaya başlandı. — Gazeteler —

Yazısız

Kurba
Bayramın
Kutlu ols

BİR ANTİKACIYLA RÖPORTAJ...

— Mesleğiniz bir hayli ilginç... Nasıl çalışırsınız?

— Ben çalışmam ki efendim. Benim kafam çalışır...

— Pekii... Nasıl çalıştığını lûtfen izah eder misiniz?...

— Meselâ bana geçenlerde adamın biri bir tablo getirdi... Bir şaheser. İlk bakıştaki tahminime göre en az 100 bin lira ederdi... Adam, tabloya ikibin lira isteyince, değerini bilmediğini anladım:

«Ne ikibini... En son üçyüz lira veririm» dedim.

Adam kem küm etti... «Şeeeyy... Bu antikaymış. Büyükbabam hep öyle söylerdi de... Ben de hiç değilse ikibin lira eder diye düşünmüştüm. Biraz dardayım da...»

«Neyin antikasıymış?» dedim. Ezildi büzüldü... Herif darda... Artık o kadar da vicdansızlık olmaz ya... Elli lira daha tutuşturdum eline: «Al şu 350'yi de git. Etmez yaaa...» dedim.

Herif boynunu büküp, parayı aldı gitti. Sevincimden yerimde duramıyorum...

Eski ustam olan karşı köşedeki antikacıya koşup heyecanla tabloyu gösterdim... Hayretten ağzı açık kaldı. Evirip çeviriyor tabloyu... «İşte Rafaello'nun kendisi» dedim gururla... Gayet ciddi: «Yok... Amcasının oğlu» demez mi? «Oğlum seni bir güzel kandırmışlar» diye de ilâve etti. «Kapalıçarşı'da 50 liraya bundan iyilerini satıyorlar...»

Bre medet... «Sahte mi yâni?» diye kekeledim. «Sahte ya» dedi... «Sen ne biçim antikacısın? Hadi resmi benzettin... Hadi imzayı tanıdın... Boyadan anlamaz mısın?»

Ben şaşkınlıkla: «Ne boyası?» demişim...

«Yağlı boya» diye cevap verdi... «Bu daha geçen yıl piyasaya çıkan (Filân) boyası... Rafael devri nerede? İmzayı da bir güzel taklit etmişler.»

«Aman etme!...»

«Ben etmedim... Etmişler...»

«Şimdi ne olacak? Birine sokuşturalım...»

«Kim yutar? Biz bunu antika diye satmaya kalksak mahkemelik oluruz. Sen ne verdin buna?»

«500» diye gerçeği (!) söyledim...

Tecrübeli antikacı düşündü:

«Bak biz ne yapalım» dedi... «Ne de olsa eski arkadaşımsın... Bir akıl vereyim. Bu tabloyu birinin eline verip sokağın alt ucundaki o aşağılık, tefeci antikacıya gönderelim. O da senin gibi yutarsa beş aşağı beş yukarı hiç değilse 500 lirayı kurtarırız.»

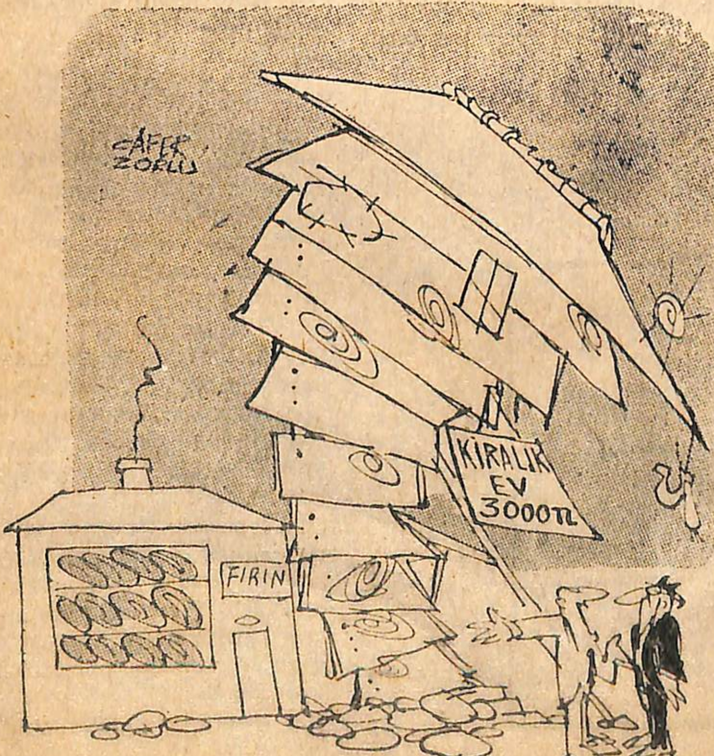
Sonra, birini çağırdı:

«Al şu tabloyu» dedi... «Git şu antikacıya... Ne verirse versin sat gel. Ama, 500 lira koparmaya bak.»

Herif aldı tabloyu gitti. Biraz sonra döndü. 15 lira vermişler...

Ben ağlamaklı oldum. Usta antikacı, «Dur yahu» dedi... «Sen bunu satamazsın ama, belki ben antika di-

Bakkallar ekmek satamıyacak — Gazeteler —

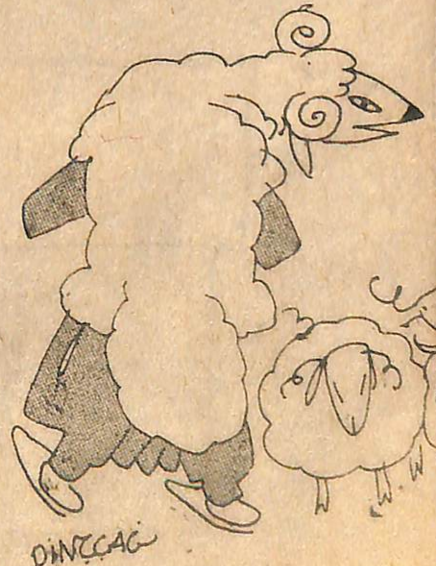
— Evet, biraz pahalı ama.. fırın hemen yanında!

Deliye her

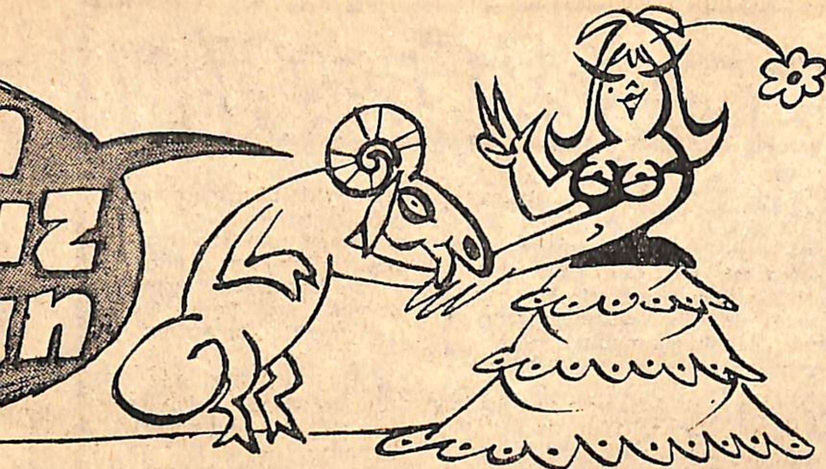
Deliye her gün bayram,
Diyenler oldu salak
Bulunca uygun ortam,
Herkes bayram yapacak.
«Param, param...» şarkısı
Bâri millî marş olsun,
Her günü bayram yapan
El öpenler sağolsun...

El öpmekle kirlenmez,
Ne ağız, ne de dudak.
El öperek çevrilir
En sunturlu fırıldak.
Fırıldakçı ister ki,
Her günü bayram olsun
Olmayacak ne var ki?
El öpenler sağolsun...

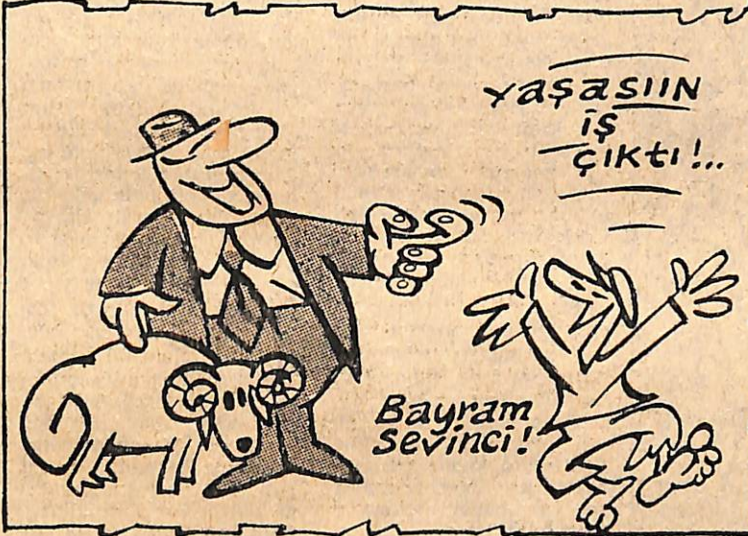
— Kurban fiya

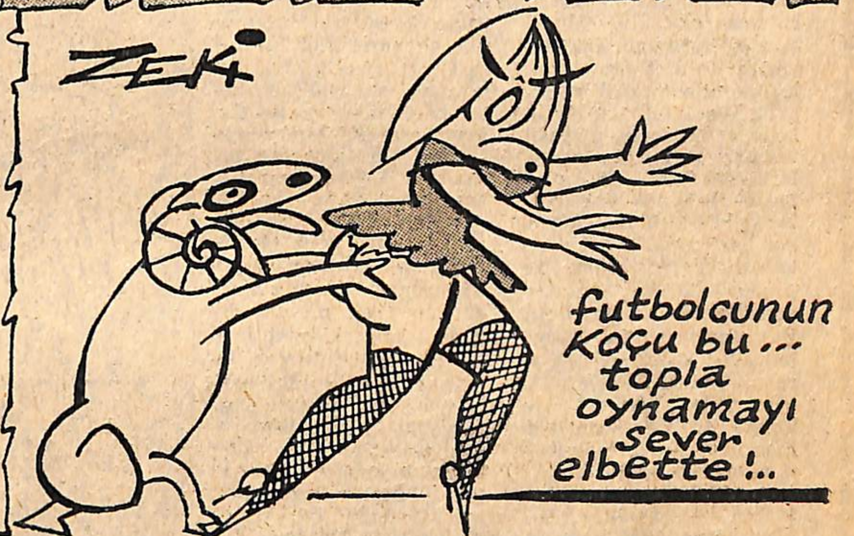

Koyun — Kurban h

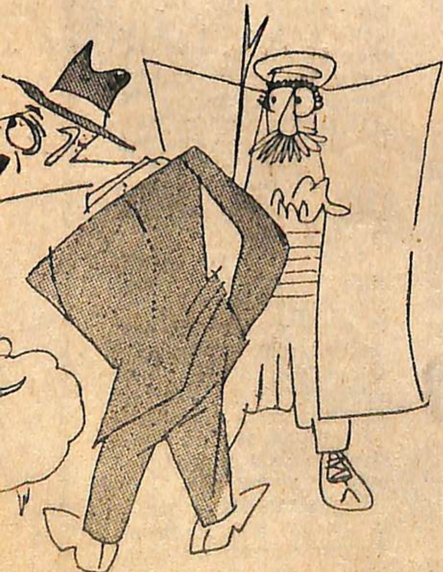
...ün bayram

Her el öpen salıyor,
Etrafına dal budak
En siyahlar çıkıyor,
El öperek, yüzü ak.
İki bayram yeter mi
Diyenlere aşkolsun
Her gün bayram değil mi,
El öpenler sağolsun...

Gördüğün ele yapış,
Saflık etme be ahmak
Öpmediğin el bil ki;
Olur tepene tokmak...
Yol bilirsen cebini
Çerezle doldurursun
Her gün bayram değil mi?
El öpenler sağolsun...

Fikret YILMAZ

çok yüksek. —

...im, yoksa sen misin?!.

...BİR ANTİKACIYLA RÖPORTAJ

ye değil de, (iyi resimdir) filân gibi bir mavalla hiç değilse 200 liraya bir avanak müşteriye sokuştururum. Sen al şu 100 lirayı... Fazlaya satabilirsem daha bile veririm.»

İşte benim kafam orada çalıştı. Sahibinin ikibin lira istediği, elin antikacısının ise 15 lira verdiği, bizimkinin 200'e satarım dediği bu tabloda bir iş vardı. Benim ilk düşündüğüm gibi, sahici olsa gerekti. Beni enayi yerine koyup elimden alacaklar... Hepsi birlik bunların... Ben kendi halimde kendi kendime çalışırım. Bunlar tefeci... Bunlar kazıkçı... Bunlar dolandırıcı... Yutar mıyım? Ben ahmak mıyım? Aldım tabloyu, döndüm.

Resmi, bir zaman sonra meraklı bir milyonere vur aşağı tut yukarı 65 bin liraya sattım. Aradan epey zaman geçti... Bizim milyoner iflâs etmiş... Tabloyu bir antikacıya götürmüş. «Yedibuçuk lira veririz» demişler... Bir hışımla bana geldi, tabloyu kafama geçirdi...

Sopayı sineye çektik... İşin ucunda kâr görmüşüm... Dedim ya kafam çalışır diye... Gittim, tabloya yedibuçuk lira veren antikacıya «Ahmak» dedim... «Bu tabloyu nasıl kaçırdın? Ben 75 bine kapattım... En az 150 bin eder...»

«Yapma be!» dedi. «Ben onun değerli olduğunu anlamıştım ama, ucuza alabileyim diye beş para etmez dedim... Herif ilk önce bana geldiğine göre bu işte benim de hakkım ve de payım var. Gel senin 75 bini vereyim, iyi bir meraklı müşterim var. Tabloyu ona 100 bine satayım. Aradaki 25 bini de bölüşelim.»

Verdim gitti... Ettik mi bizim tablodan 75 bin daha kâr... Ertesi gün gene o antikacıya gittim. «Ver bakalım kalan 25 binin yarısı olan 12 bin beşyüz lirayı» dedim.

«Valahi satamadım... İşte tablo. Al istersen sen sat» dedi.

«Helâlinden 12,5 lira veririm» dedim... Hırsından tabloyu kafama geçirdi. Alıp döndüm... Tablonun kafama vura vura yırtılmadık yeri kalmadıkça antikalık değeri böyle böyle daha bir arttı... Kafam yamru yumru oldukça kazancım çoğalıyor. O tabloyu kaç kişinin başıma indirdiğini bile hatırlamıyorum...

İşte bizim meslek böyle... Kafam çalışır derken bunu kastetmiştim. Şimdi elimde bir mermer heykel var... Ondan korkuyorum...

Yaman KORUR

«Ye kürküm ye!..»

Yeni Yıl Üzerine Kehânetler

SUAVİ SÜALP

Her yeni yılda yaptığımızı bu yıl da tekrarlamamız tabiîdir... Çünkü bir yılda olacak olanları daha yılın ilk günlerinde gözlerinizin önüne serersek, hem siz daha şimdiden tedbiri elden bırakmazsınız, hem de ben vazifemi yapmış olurum... Önce dünyanın durumuna yandan bir dirsek atalım...

DÜNYANIN 1973'TE DURUMU:

Meşhur kâhinlerden Bahturanu Şapşup ile yaptığımız incelemeler ve zeytinyağlı dolmalardan sonra şu neticeye varmış bulunuyoruz:

Efendim, dünya oldukça eskimiş bir gezegen olduğuna göre su buharı ve amonyağın gittikçe azalmasından ötürü bu yıl daha sıcak olacaktır. Güneşteki lekelerin gittikçe büyümesi ve atmosferde siplokonojik durumlar yaratması yüzünden birçok ülkede isilik, uyuz, mayasıl vakaları görülecek, kutuplara doğru ince bir sis tabakası bilhassa yaz aylarında kesif bir hal alacak, gemiler müşkül vaziyette kalacaktır. Afrika'nın üstünde belirecek antisuspansüyonlu akımlar, Ümit Burnu'ndan akarak Sarayburnu'na kadar gelecek, arabalı vapuru seferleri aksayacaktır. Nevyork ve Tokyo'da borsaların düşmesi de havanın tesirinden olacağı gibi birçok yerlerde halüsinasyon olayları beklenebilir. Bilhassa havaların atmosferik basıncına aldanmamak şarttır. Dünya 6789 km. hızla döneceğine göre bu yıl bu hızın azalmaması icabedecek, güneşin raskotopik şuaları yüzünden insanlar daha da esmerleşecektir. Asaplar daha gergin olabilir. Bu yüzden 1973 yılında sık sık kavgalar çıkacak, fakat büyümeden bastırılacaktır.

Dünya meridyen hesaplarına ve Çekmece kasaplarına göre daha da oriental bir manzara arzedeceğine göre içki fazla içilecek ve neşeli bir sene geçmesine çalışılacaktır.

KADINLAR :

Kadınlar bu yıl bilhassa soyunma yarışına daha da hız vereceklerdir. Birçok ülkelerde, caddelerde çırılçıplak dolaşan kadınlara rastlanması ihtimali kuvvetlenmektedir. Bu kuvvetle ve cesaretle soyunacak kadınlara karşı yapılacak hareketler bir netice vermeyecek, çıplaklık taraftarı olmayan kadınlar evlerinden dışarıya çıkmaya tenezzül etmeyeceklerdir. Çıplaklanacak kadınların bilhassa sarışınlar olması da söz konusu olacak, erkekler bu çıplaklıktan büyük zevk alacaklardır. Modacıların da kadınların çıplaklanması yüzünden çok müşkül durumda kalacakları ihtimali kuvvetlidir. Birçok tanınmış moda evinin gazino ve kahve olması şarttır. Buna kimse itiraz edemiyecektir. Belediyeler çıplak kadınları toplamak için ekipler kuracaklar, fakat kadınlar bu ekipleri de tavlayacaklardır. Bilhassa sutyen ortadan kalkacak, sutyen fabrikaları, hamam kesesi yapmaya başlayacaklardır. Kadınların çıplak dolaşmaları yazın sonunda biraz kesilecek, onun yerini lodos rüzgârı alacaktır.

ERKEKLER :

Erkekler de bu yıl manyaklaşma ve bilhassa tarihî kıyafetlerle dolaşma modasına yatacaklar, saçlar ve sakallar daha uzayacak, berberler toplu halde Vilâyete yürüyüş yapacaklardır. (Nerden biliyorsun?)... Erkeklerde bu yıl çizme ve kuşak modası da revaçta olacak, paçalar daha da bollaşarak 180'e kadar çıkacaktır. Ayrıca erkeklerde hayvan besleme ve dövüştürme modası çıkacak, maçlar ve spor temaslarına giden seyirci azalacaktır. Onun yerini horoz, deve, hindi, kedi, köpek, yılan, kaplumbağa dövüşleri alacaktır. Erkeklerin ayrıca bilhassa mavi ve sarı, sırmalı kıyafetlerle dolaşacakları, başlarına Napolyon tipi şapka giyecekleri de kehanetlerimiz arasındadır.

BORSA PİYASA :

Yeni yılda borsa karışıp çorba olacak, piyasa çok inişli ve bilhassa çıkışlı manzara gösterecektir. Altın hızla yükselirken Üs tün Balıkesirspor'a geçecek, elmas borsasında büyük facialar ve intiharlar olacak, bakır madeni yüzünden iki büyük devlet (isimleri lâzım değil) birbirine girecekleri sırada araya çinkonun girmesiyle tombala olacaktır. Esham ve esvap piyasası borsaları birbirine katacak, bir çok kimse elindeki senetleri çöp sepetine atacaktır. Tasarruf bonoları tekrar kıymetlenecek, elinde olanlar parmakla gösterilecek kadar azalacaktır. Zeytinyağı ve tulum peyniri darlığı yüzünden Mısırçarşısı'nda hâdiseler çıkacak, kuru fasulyenin tane ile satılması yüzünden kuyruklar taaa Halıcıoğlu'na kadar uzayacaktır.

Nişan yüzüğü, halka, simit, alyans, bilezik, küpe fiyatları o kadar yükselecektir ki, nişanlanmalar ve evlenmeler tehlikeye girecektir.

ÇIKACAK OLAYLAR VE BÜYÜK HÂDİSELER :

(Aslında hâdise ile olay aynı mânaya gelen kelimelerdir). Neyse biz anlatmaya devam edelim. Ne diyorduk... Evet, dünyada 1973'te hiç de terbiye ve ahlâka uymayan olaylar çıkacaktır. Uçak kaçırmalar duracak onun yerine kadın, eşek, keçi ve akıl kaçırmalar alıp yürüyecektir. Sofia Loren'in çocuğu kaçırılmayacak, buna karşılık Liz Taylor'un mücevherleri çalınacak ve Taksim helâsındaki kuburda bulunacaktır. Onassis'in bazı kimseler iç donuyla resmini çekecekler ve bu resmi gene Onassis'e 800000000000000 drahmiye satacaklardır. Kutup altında büyük bir mağara keşfedilecek ve bu mağarada milyarlar önce yaşamış bir kavmin fotoğrafları bulunacak, sonra bu resimleri Foto Osman'ın çektiği anlaşılacaktır.

GEÇİM VE SEÇİM :

Bu yıl hem geçim ve hem seçim yılı olması bakımından çok önem taşımaktadır. Geçimin daha da zorlaşacağı bu yıl, seçim de inadına kolaylaşacak, partiler seçim propagandalarında geçimden bahsederek halkın oy'unu almaya çalışacaklardır. Fakat maalesef seçime kadar geçim içinden çıkılmayacak bir hale gelecek, geçimsizlikler artacak, geçinemeyen karı kocalar arasında ayrılmalar çoğalacak, geçinebilenler nasıl geçindiklerini seçime kadar saklamakta ısrar edeceklerdir. Senenin sonuna doğru geçimin mi, seçimin mi galip geleceği belli olmayacaktır. Neticeyi seçimin tâyin edeceği söylenecekse de geçimin seçimi çok fena vaziyete sokacağı büyük bir ihtimaldir... Politikacıların işi çok zor olduğundan onlara ne gibi bir çıkar yol bulunacağı kimse tarafından bilinse de söylenmiyecektir. Elektrik sarfiyatı yüzünden voltajın sık sık düşeceği göz önüne getirilirse seçim nutuklarından çoğunun duyulamıyacağı hakikî bir gerçek olacaktır.

GIDA VE YAŞANTI :

Fiyatların ve zamların bu yıl da yüzde ellibeş artacağını Abdurrahman Bolyaka söylemiştir. Zaten bizim kehanetimize bu hususta hiç lüzum yoktur. Halk bir türlü fiyat artışına yetişemiyecek, taksi ile gidenler bile yarı yolda kalacaktır. Karpuzun dilimle, balığın taneyle satılacağı 1973 yılında içi kazınanlar bir cemiyet kuracaklar, lokantaya girenlere törenle madalyalar verilecektir. Bir tencere kaynatmak için ailenin bütün fertleri sabah altıdan akşam dokuza kadar tam mesai çalışacaklar fakat tencere gene de tam mânasiyle kaynamıyacaktır. Bu yıl zafiyet moda olacak, yetmiş kilodan yukarı çekenden ağırlık ve beslenme vergisi alınacaktır. Eşek ve at eti artık aleni satılacak, almayanlara birer çifte atılacaktır...

Kısacası 1973 yılı kemerlerin daha da sıkılacağı bir yıl olmaya namzettir. Yaşantının kaşıntıya dönmemesi için herkes elinden geldiği kadar çalışacaktır. Bütün bunlara rağmen mahsulün bol olması ihtimali de vardır. Havaların yolunda gitmesi ihtimali de kuvvetlidir.

Hepinize gene de sağlıklı bir yıl vaadediyoruz... Karnımız acıktı biz köfteciye gidiyoruz...

Kaçak sigara kullananlar artıyor. — Gazeteler —

— Bu adam kaçak sigara kullanıyor şef... Dumanı gözüme kaçtı!..

YELPAZE

REFİK ERDURAN

Dikenden gelinciğe

YURT olaylarıyla uğraşmaktan çok dünya haberlerini izlemekten hoşlanıyorum. «Neden?» diye düşündüm, buldum cevabını.

Üç nedeni var.

Bir kere, yerli malı haberlerimiz genellikle daha acı, daha kasvetli. Onların arasında iç açıcı bir şey aramak Mithatpaşa Stadında papatya toplamaya kalkmak kadar aşırı iyimserlik oluyor.

İkincisi, başkasının memleketinde geçen olayların en acısı bile insanı kendi yurdundakiler kadar üzmüyor tabiî. Nihayet uzaklardaki bir yangını seyreder gibi vah vah diyorsunuz, o kadar.

Üçüncü neden ise şu:

Dünyada içerlediğim çevreler pek bol. Oralardaki irili ufaklı yangınlar (ne yalan söyleyeyim!) keyiflendiriyor beni. Başkalarını yakmış ya da yakmakta olan kişilerin şimdi kendi eteklerinin tutuşuverdiğini gördükçe kıs kıs gülmeden edemiyorum.

— O türlü kaç adalet örneği var ki? diyeceksiniz.

Doğru. Bu dünyada haklı ama güçsüz kişilerin haksız ama güçlü olanlara karşı kazanabildikleri başarılar pek seyrektir.

Ancak bazan o türlü başarılar kavgayla kazanılmaz da hiç beklenmedik şartlar tarafından hazırlanır, gökten düşüverir âdeta.

Öyle zamanlarda benim keyfim de iki kat artar...

Selânik'ten gelen şu habere bakın:

Oradaki halk ve özgürlük düşmanı Yunan yöneticilerinin başları dertte imiş. Edepsizliklerine karşı direnen kişileri bozguncu diye damgalayıp kodese tıkmakta birdenbire umulmadık bir güçlükle karşılaşmışlar. Cellâtlarına ve zindancılarına yeni kurban bulamıyor, onu bunu falakaya yatıramıyor, kimseye ağız tadıyla işkence edemiyorlarmış.

Ne olmuş, biliyor musunuz?

Merkez Adliye ve Emniyet binasının fareleri her ne hikmetse azıp «önemli» arşivlerdeki bütün gizli dosyaları birkaç gecede yemiş, bitirmişler! Hatırlarda kalanın ötesinde hiçbir rapor bulunamıyor, hiçbir sicil karıştırılamıyor, hiçbir başa çorap örülemiyormuş.

En yürekli, en iyi niyetli, en akıllı insanların yapamadığını birkaç farenin başarmasına şaşmaz, «Bak şu feleğin cilvesine» demez, kahkahayı basmaz mısınız?

Durun bir haber daha aktarayım size.

Bugün dünyada ecdadını en iyi kayda geçirmiş olduğu için «en eski soyluluk çevresi» sayılan İngiliz aristokrasisi var ya? Hani yüzyıllardan beri hem kendi ulusunun, hem yarı dünya ahalisinin iliklerini sömürerek debdebe içinde yaşayan, burnundan kıl çektirmeyen, bütün ülkelerin kibarlık budalalarına «görgü», «âdâb-ı muaşeret», protokol mrotokol örneği olan zümre?

Eee, boşuna dememişler düşmez kalkmaz bir Allah diye... Dünya öyle başdöndürücü bir hızla değişiyor, her şey her gün öyle tepetaklak oluyor ki, bütün eski debdebe sahipleri gibi İngiliz aristokratları da hiç beklemedikleri yerlerden geliveren tekmeleri sîneye çekmek zorunda kalıyorlar.

Bunların en soylularından bir Lord Harlech var. On küsur yıl önce Britanya'nın Washington elçisi olmuş, Başkan Kennedy ile uzun zaman canciğer dostluk etmiş, yıllarca verdiği kusursuz ziyafetler, giydiği örnek elbiseler, yayınladığı öğüt ve ahlâk hocalığı dolu demeçlerle adını her hafta dünya merkezlerindeki sosyete sütunlarına geçirtmişti.

Bir de kerimesi vardı bu zatın. En ünlü İngiliz Kraliçesinin adını verdikleri, Victoria diye bir kız. Gel zaman, git zaman, kendinden üç yaş küçük bir gence tutuldu bu Victoria. Oğlan hippiydi. Kızı aldı, bir keşhaneye götürdü. Kız yıllarca orada birçok başka gençlerle birlikte yaşadı. Derken hâmile kaldı, bir kız çocuk doğurdu. O kızın adını Poppy koydular. Yâni uyuşturucu madde kaynağı, bir çeşit gelincik çiçeği...

Önceleri Victoria ile sevgilisi nikâhlanmadan da pek güzel yaşamakta olduklarını söylediler. Sonra ne düşündülerse düşünüp evlenmeye karar verdiler.

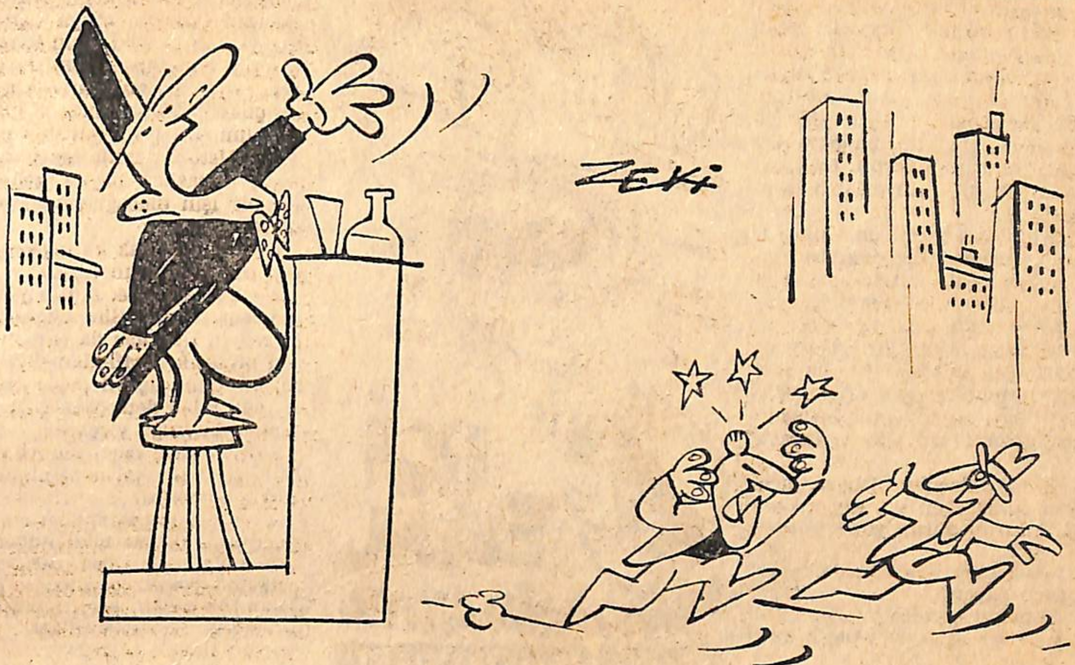
Geçenlerde tantanalı bir düğün yapıldı. Lord ve Leydi Harlech o tören için İngiltere'ye avdet buyurdular. Hattâ dinî nikâh kıyılırken damatla gelinin arkasından yürüyüp torunlarını taşıdılar.

Gözünüzün önüne geliyor mu? En önde yalınayak Victoria. Yanında saçları omuzlarına dökülmüş genç damat. Arkada bir yanda Lord Harlech, öbür yanda Leydi Harlech. Taşınabilir bir beşiğin bir tarafından Lord Hazretleri tutmuş, öteki tarafından Leydi Hazretleri. Beşiğin içinde de Poppy!

Evet, dünya değişiyor.

O değişiyor, ben gülüyorum.

Refik ERDURAN

— Kaç arkadaş... Ben sana bu politikacı yüksekten atar demedim mi?..

HAYAL...

VE GERÇEK!

"Türkiye 1974'te ışıksız kalabilir"

BANLİYÖ treni, sabah yolcuları ile yüklü olarak ağır ağır yol alıyordu. Üç kompartımanlardan birinin kapısını açan Murat, içerdekileri süzdü ve lûtfen eteğini toplayarak biraz öteye kayan yaşlıca bir hanımın yanına oturdu. Hemen karşısında iri yarı bir adam; gözleri sulu sulu bir genç kızı kaçamak yollu inceliyordu. Evet, bu durumda dört kişi oluyorlardı kompartımanda...

Sabah dinç ve enerji dolu oluyordu insan. İnsancıl duyguları da incelmiş olacak ki, gittikçe ağladığı belli olan genç kıza karşı, Murat gibi, diğerleri de daha içten bir ilgiyle bakmaya başladılar. Gözgöze gelmelerinden anladılar ki, bu meraklarını yenmeleri için «Niye ağlıyorsun?» diye genç kıza birisinin sorması gerekti. Bu görev Murat'a düştü:

«— Hanım ablacığım. Bir sakıncası yoksa soracaktım da, şey mi yâni? Niye durup durup gözlerinizden yaş akıyor?...»

«— Nezle olmuş her halde...» dedi, yaşlıca bayan.

«— Tamam teyzeciğim ama, bu biraz sulu bir nezleyle karışık kuru dertle bulaşık gibi yâni...»

«— Her halde söylerler bize...» diye, ikinci erkek söze karıştı.

«— Eh, söylesin bakalım...» dedi, yaşlıca bayan.

Genç kızın konuşacak hali yok sanıyorlardı. Meğer, dünden hazırlıklı, ya da kura kura canına tak demiş bir bıkkınlıkla açıverdi ağzını:

«— Ben ağlamayayım da kimler ağlasın? Üç yıl canımı, kanımı, etimi, tırnağımı, kalbimin her şeyini verdiğim o...»

Cümleyi tamamlamadan kesiş karşısında üçü de oturdukları yerde hareket ettiler, beklediler.

«— Kimmiş o yavrum?» dedi yaşlıca bayan.

«— Suç onda değil teyzeciğim...» dedi genç kız. «Onun annesinde, babasında. Bizim sevgimize saygı göstermediler. İstemediler, beğenmediler beni. O da, ne çıtkırıldım, ne düzenbaz, ne alçak biriymiş ki onların sözünü dinledi, yüzüstü bırakıp gitti beni...»

«— Vay düztaban vay...» dedi Murat. «Ulan üç yıl emek verdiğin kız bırakılır mı? Seç, beğen, elinle yetiştir, huyunu suyunu ezberle, tam nikâhı yapıştıracağın zaman ortadan kaybol. Yazık be gençliğine. Ulan...»

«— Ağlamakta haksız değilmiş hamfendi...»

«— İyi söylersiniz evlâtlarım ama...» dedi yaşlıca bayan, «Bakalım kız, sevdiği gencin anasını, babasını gördü mü? Birbirlerini tanıyorlar mı?»

«— Görmedim teyzeciğim...» dedi genç kız. «Ama, onlar benim resmimi gördüler. İnsan, resimden tanınmaz derler ya, ne de olsa bir fikir verir sanıyordum. Yanılmışım...»

«— Vallahi sen resimde çirkin çıkarsın abla...» dedi Murat. «Haddimiz değil diyorum ve de ekliyorum. Resim gibi olan bir kızın resim çektirmesi yasaktır. Çünkü...»

«— Aaa, biraz terbiyeli konuş oğlum...»

«— Bak hanım teyze. Ben, garibandan bir adamım. Yâni, kendim haksız olunca vız gelir de, başkası olunca şurama hız gelir. Olur mu be teyzanım? Şuna bak be. Kaşına, gözüne, saçına, boyuna, bosuna...»

«— Tanrı sahibine bağışlasın...»

«— O sahibi olacak ineği, yâni süt kuzusunu bir elime geçirsem, yok mu teyzanım, ne yapayım ha?»

«— Orası sizi ilgilendirmez...» diye dalış yaptı genç kız. «Kılına bile dokunamazsınız. Gitti ama, sonunda dönecek bana. Eminim...»

«— Yaa, hep onların ismi emindir zaten...»

«— Elin işine bu kadar karışmak doğru değildir delikanlı. Her şeyin hayırlısı demeli, iyi şeyler düşünmeli. Bakarsın kızım, araya girenler olur, anlaşırsınız, sevdiğine kavuşursun...»

«— Zor...» dedi genç kız. «Sevgilim ortada yok. Niye kahretti bilmiyorum, onbeş gün oluyor...»

«— Ağlama dedik be abla. Yahu, nerden düştük şuraya. Bey kardeşim. Deminden beri siz de olanları görüyor ve duyuyorsunuz. Niye iki kelime daha etmiyorsunuz sanki?»

«— Ne diyebilirim? Hamfendinin kederini artırmaktan başka bir işe yaramıyacak ki...»

«— Ne sabırlı adamlar var be, pes... Bak kız kardeşim. Sen şu müstakbel kaynananın adresini lütfetsene. Gideyim oraya anladın mı, diyeyim ki ben bu kızın kardeşiyim. Üç yıllık namusun temizliği ile görevlendirilmiş bulunaraktan karşınıza çıkmış bulunuyorum. Söyleyin bakalım. En iyi temizlik ve de...»

«— Üstüme iyilik sağlık...» diye hopladı yaşlıca bayan. «Sizin gibiler bir işin olacağı varsa, olmaz ederler zaten...»

«— Şu kıza bak be teyzanım. Sen, sen ol da anladın mı...»

«— Tamam işte. Mutlu yuva dediğin ısmarlama gelinlik içersinde gelir sanki. Doğrusu da var bu kesmenin birazcık tarafından diyelim. Yâni, bir daha üç yıl şöyle oldu, böyle oldu falan demezsen güzelim, kısmetler kuyruğa girebilir...»

«— Bu genç nasıl olup da bırakabilir sizi? Bir yıldırım nikâhı olsun teklif edebilirdi...»

«— Çok bağlıdır ailesine...» dedi genç kız. «Bunu bildiğimden...»

«— Valla bu bağ denilen şeyin düğümü yoktur çözülecek. Kıyacaktınız bir nikâh, şerefli bir dâvetiye ile selâmı sarkıtacaktınız. Haksız mıyım hanım teyze?»

«— Kusura bakma evlâdım. Ben senin hakkından, hukukundan bir şey anlayamadım...»

«— Öyledir benim deli kafamın hükmü... Şu dilberin gözyaşları su diyorsun, yağmur diyorsun ama, ben öyle diyemiyorum. Ağlama be güzel abla. Anladın mı şimdi, şey diye terbiyemi bozmaya kalkacağım, işin yoksa bir de...»

«— Sen bunların sözüne bakma...» diye diklendi yaşlıca bayan. «Dert üstüne dert ekleyip de yataklara serer insanı. Daha kızcağızı teselli edip olur, eder diyeceklerine ettiklerine bakın...»

«— Eden etmiş be teyzanım...»

«— Sus sen, sus bakayım. Eden ne etmiş kıza? Evleniriz demiş, yalan da dememiş ki. Her şey...»

«— Yalan dememiş de, yalancıktan tüyüvermiş ha?»

«— Vallahi seninle başa çıkılmaz. Onların gideceği yok kızım, haydi sen bâri dışarıya çık da dillerinden kurtul...»

«— Kim? Ben istemedikten sonra kimse adımını atamaz buradan. Kardeş dedik, bacı dedik bağrımıza bastık, karşılığında hakaret yemeye dayanamam. Söyle be kız, şu kaynana olacak karının adresini...»

«— Bilmiyorum. Bilsem de sizin palavralarınıza kanıp böyle bir şey yapmam...»

«— Afferin sana yavrum...»

«— Ne var bizde be? İyilik edeyim dersin, kabul edilmez. Kötülük yapayım dersin vicdanımıza sığmaz. Arada sıkışan bir adam kalalım deriz, böyle aşağıya iterler. Pekii, ne yapalım yâni? Biz de insan değil miyiz?»

«— Sinemaya git oğlum. Orada pek güzel kızlar da var, yuran, kıran efeler de var, hepsi var, hepsi...»

«— Yok hanım teyze. Hepinizin huzurunda söylüyorum, daha ben bu hanım kızın peşini bırakmam. Ta ki, o genci bulup, kaynanasına evet dedirtinceye kadar. Öl dese ölünecek kızı bırak da...»

«— Bana bak... Edebinle konuşacaksan konuş, yoksa...»

«— Yoksa, varsa hanım teyze. İkisi de benim onun. Vız gelir. Daha bu kızın işi oluncaya kadar peşini bırakmam diyorum, o kadar...»

«— Haa, şimdi sen bana bak. Ben kimim biliyor musun?»

«— Eh, muhterem dedik, öyle kalsın...»

«— Yoo, öyle kalmayacak. Hele bir bu kızın peşine takılıp da onu rahatsız etmeye kalk, iki elim yakandadır...»

«— Sen kim oluyorsun yahu?»

«— Artık her şeyi söylemenin sırası. Ben kim oluyormuşum? Kızım, al şu mendili de kurula güzel gözlerini. De bana bakayım. Senin sevgilinin adı Çetin değil mi?»

«— Çetin, evet... Fakat, siz nerden...»

«— Bilirim ben. Çünkü, senin yanında bulunan, sana bu sözleri söyleyen kadın onun annesidir...»

«— Pehh.. be hanım teyze. Durdun durdun, öyle bir attın ki tam yutulacak cinsten. Ne olursan ol, istersen babasıyım de, bırakmam kızı...»

«— Seni şuracıkta ayağımın altına alıveririm. Ben, Çetin'in annesiyim. Bir haftadır kızımı bu trenlerde kontrol ediyorum. Maşallah, huyu da, suyu da pek iyi imiş. Aldım gitti yavrum seni...»

«— İnandın mı güzel abla?»

«— Bilmiyorum...»

«— Çetin'le birlikte bankada çalışıyorlar. Senin adın Emel kızım. Cihangir'de oturuyorsunuz. İkinci kat, dört numara. Sonra...»

«— Doğru, hepsi doğru...»

«— Vay canına be. Desene bizi âlet, edevat ederekten gelinin olacak kızı imtihan ettin. Helâl olsun sana bu yollar hanım teyze.»

«— Verin, elinizi öpeyim efendim.»

«— Teyzanım. Özür dileyerekten ben de sıraya giriyorum. Verin elinizi.»

«— Berhudar ol yavrucuğum. Sen de oğlum. Tanrı, senin de kalbine göre versin...»

Müstakbel gelin - kaynana trenden sarmaş - dolaş indiler. Murat da sigarasını yeniledi, başka bir yöne yürüdü...

* * *

Sonraki gün bankada... Çetin ve Emel bir gün önceki «tren olayını» anlata bitiremiyorlardı. Gözleri kapıdaydı, birini bekliyorlardı.

«— Geliyor...» dedi Emel.

Murat'tı gelen. Kaç yıllık arkadaşları. Gülerek yaklaştı Murat:

«— Bankacılıktan istifa edip aktörlüğe başlasam ne dersiniz?»

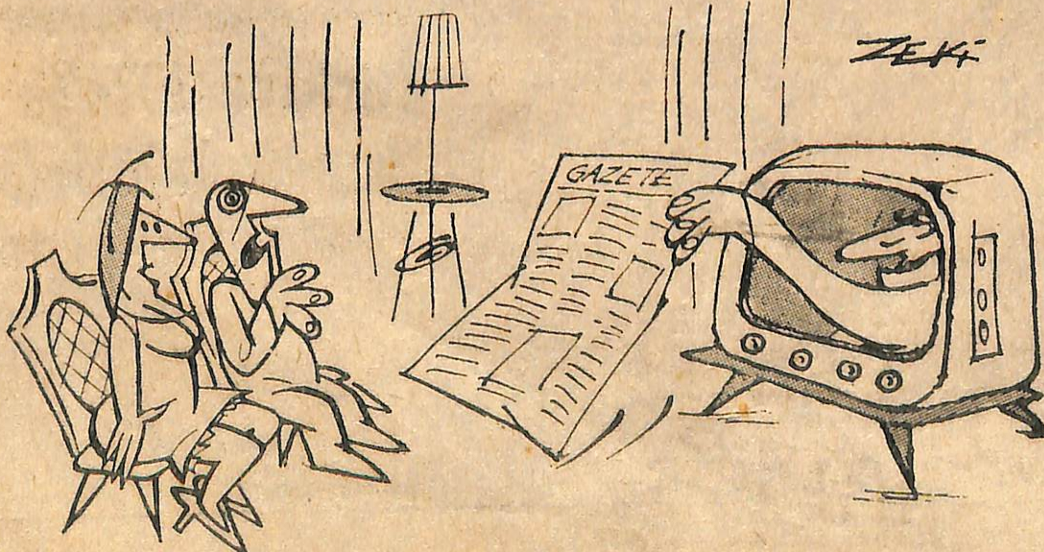
«— Bırakmayız...» dedi Çetin. «Teşekkürler. Hem bir haftalık işimi hallettin, hem de ömür boyu sürecek adımı atmış oldum. Sayende peki dedi bizimkiler...»

«— Plânı hazırlayan sendin...» dedi Murat. «Bir resim bize, bir resim annene. İki taraf da birbirinin kim olduğunu biliyordu ama, oyun yine de tek taraflı oynandı. Şimdi, annenle beni nasıl barıştırırsın onu düşün...»

«— Düğüne dâvetlimiz olarak gelirsin...»

«— Öyle olsun...» dedi Murat. «Haydi, şu rüşvet çayını söyleyin de işimize bakalım.»

Nurettin TÜRKER

— Şimdi haberleri veriyoruz!..

KÜTÜK

Acemi Birlikte, her gün olduğu gibi sabahın köründe kalkmış, çavuşun nezaretinde mıntaka temizliği yapıyorduk. Bir ara çavuşun gür sesini yanıbaşımda duyarak irkildim.

— Hey, Ay'dan gelen, koca kütüğü kör gözün görmüyor mu?...

Çavuş yanıbaşımızda durduğu zaman daha dikkatli davrandığım için bu sözleri bana söylediğine pek ihtimal vermedim, istifimi bozmadan temizliğe devam ederken çavuşun hatırı sayılır bir tekmesiyle yerimden sıçradım:

— Sana söylüyorum, koca kütüğü almadan nereye gidiyorsun?

Etrafıma şöyle bir bakındım. Yerde en küçük bir dal parçası dahi göremedim. Etrafıma aval aval bakındığımı gören çavuş, yere eğilip kütük diye kibrit çöpünün dörtte birini göstermesin mi?!.

NOT: Acemi Birliğinde acemi erlere «Aydan mı geldin» diye hitap ederlerdi.

Sirac FAKİRULLAHOĞLU
Şerefefendi sokak No: 36
Esnaf Han — Cağaloğlu/İST.

BAKAR KÖR

Kulak duyduğuna değil
Göz gördüğüne inanırmış
Gün geldi sesini duydum
Yüzünü gördüm
O zaman aklım bir kuştu
O zaman bakar kördüm.

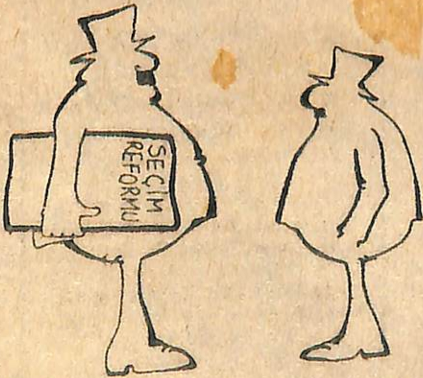
M. SAMİ AŞAR
Kızılmurat Mh. 48 Sokak No: 4
TARSUS

1973'te pahalılık daha da artacak. — Gazeteler —

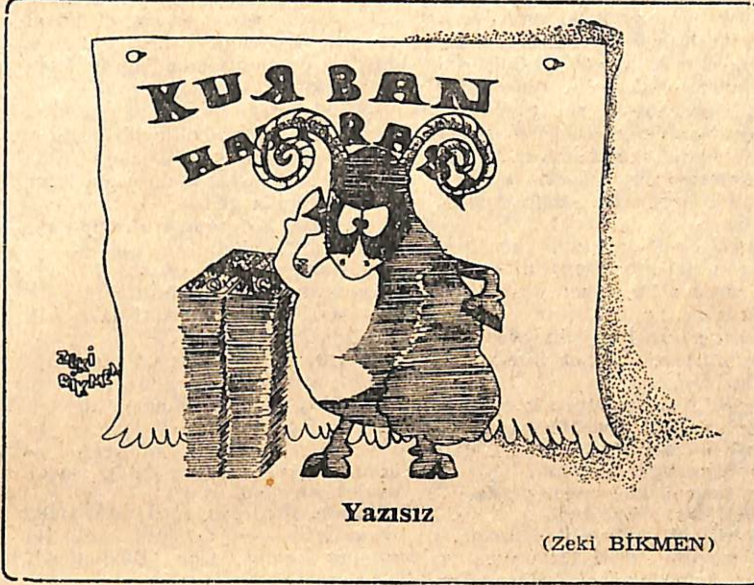
— Sakın gülüp eğlendiklerine kanma.. aslında oturup ağlamaları lâzım!..
(Hikmet AKKANIM)
İSKENDERUN

Reformlar seçimlerden önce yapılacak. — Gazeteler —

— Reform hazır... Artık seçim yapabiliriz!..
(Hasan KAYA) — İST.

Sizin ♥ için

Yazısız

(Zeki BİKMEN)

TEMBELLİK ŞAMPİYONU

Geçen akşam ailece oturmuş sohbet ediyorduk. Bir ara bizim hanım ceketinin cebine elini attı, bulduğu üç-beş tane çekirdeği yedikten sonra kabuklarını çöp kutusuna atması için 10 yaşındaki küçük kardeşime verdi.

Bizimki kabukları alır almaz ağzına attı ve çiğneyip yuttu. Ben, çekirdeği çok sevdiği için böyle yaptığını zannettim. Fakat az sonra hanım kendisinden bir bardak su isteyince:

— Öf be yenge, dedi. Ben yerimden kalkmamak için verdiğin kabukları çöp kutusu yerine ağzıma attım, sen bu soğuk havada kalk bana su getir diyorsun! deyince hepimiz kahkahadan yerlere yattık.

İ. Hakkı UYGUN
Lise Müdür Başyardımcısı
SİVEREK

NEREYE GEÇİRİRSİN?

Kopyacılığı ile tanınan arkadaşım Cüneyt'i muhasebe dersinde hocası sözlüye kaldırdı. Sağdan soldan aldığı sinyallerle soruların cevabını maddeler halinde doğru olarak işlemişti. Sıra şellale metoduna maddeleri işlemeye gelmişti. Maddeleri büyük bir ustalıkla işleyince hepimiz hayret ettik. Fakat, kârı metoda işlememesi gerekiyordu. O da işlememişti. Ama neden işlemediğini izah edemiyordu. Elinde tebeşir, kârın üzerinde oyalanıyordu nereye yazılacak diye. O arada hocamız:

«— Kârı nereye geçireceksin?»

Deyince, arkadaş büyük bir ciddiyetle:

«— Zimmetime geçiriyorum hocam!...» demez mi?!.

Yılmaz YETİMOĞLU
B. Kardıçalı Han No: 214 İZMİR

DOKTOR KARISI

Asabiye mütehassısı olan eşim hastanedeki görevinden henüz dönmemişti. Bir odası muayenehane olarak kullanılan evimize gelen aceleci hasta sahiplerinden bir köylü hanım bana:

— Sen doktorun nesi olursun? diye sormuştu.

Ben de kendisine yavaşça:

— Karısıyım efendim. cevabını vermiştim.

Bunun üzerine bana tuhaf tuhaf bakarak:

— Kaç yıldır doktorun karısısın? şeklinde ikinci bir soru sordu.

Ben de, o tarihe göre:

— Onaltı yıllık karısıyım... cevabını verdim.

Kadıncağız, diğer beklemekte olanlara aldırmadan:

— Onaltı senedir doktorun koynuna giriyorsun da bir doktorluğu öğrenemedin mi?... demez mi?!.

Mürüvvet GÜNER
Bahçelievler Mh. İsmetpaşa sokak No: 134/2 — SAMSUN

EMİN EFENDİ MAÇTA

Mahallemiz camiinin imamı Emin efendiyi bir gün Diyarbakırspor — Urfaspor maçına götürmüştük.

Emin hoca, hiç hayatında maça falan gitmediği halde; «Bu bir şampiyonluk maçıdır, yapma hoca, etme hoca!» dedik ve o da ısrarımıza dayanamayıp gelmişti.

Oyunun bitimine 15 dakika kala Urfaspor bir penaltı kazandı. Bu, Diyarbakırspor için büyük bir şanssızlıktı. Bunun üzerine saha karıştı ve oyuncular hakeme itirazlarda bulundular.

Bu heyecana Emin hoca da dalmış olacak ki:

— Yahu Ali, dedi. Onbir kişi bizim taraftan oynuyor. Onbir kişi onlardan oynuyor, bunu anladık, fakat o siyahlı, elinde düdük olan adam kim oluyor da karıştırıp duruyor ortalığı?... Atsınlar dışarı da çocuklar rahat rahat oynasınlar!... demez mi?!.

Ali DEMİRTAŞ
Makina Yük. Teknikeri, TEK. Kemer Barajı P.K. 9 — NAZİLLİ

SORUVERİN

Büyük bir müessesenin umum müdürü, hastanenin doğum kısmının odasında oturuyordu. Diğer babaların sinirli sinirli koridorda dolaşmalarına karşılık umum müdür, evrak çantasından çıkarmış olduğu kâğıtların arasına gömülmüş vaziyette bir masanın başında oturuyordu.

Bir kaç dakika sonra odaya giren hemşire, müdürün yanına gitti:

— Bir oğlan, müdür bey... dedi.

Umum müdür başını önündeki kâğıtlardan kaldırmaksızın cevap verdi:

— Ne istediğini soruverin!...

Asuman KOPAN
Behiçbey İstasyon Lojmanları
Gazi/ANKARA

EŞEĞİ BUL, ARABAYI AL

Daha derse yeni başlamıştım. Hasan elinde bir gazoz kapağı, ayağa kalkarak:

— Öğretmenim, dedi, atı buldum, eşeği arıyorum. Bir bulursam Şevrole arabayı alacağım...

Birol hemen söze karışarak:

— Arabaya ortak edersen, babama yalvarır, bizim eşeği sana verdiririm. Demez mi?!.

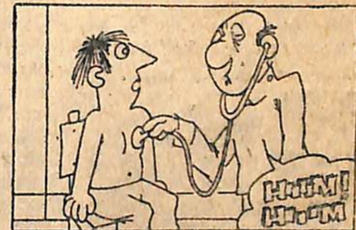
Hüseyin ÇEKİNMEZ
Mimar Sinan Köyü İlkokul Öğ.
B. Çekmece/İSTANBUL

BAYRAM

Her gün bayram,
Deliye.
Benim bayramımsa,
İki tane.
Biri sen,
Diğeri,
Ay başı geldiğinde.

MAHMUT TURGUT
P.K. 27 — VAN

VAR MI? YOK MU?

(Nuri BİLGİN)
Pendik — İSTANBUL

— Ne edeen?

— Tebrik tebrik... Yâni çok iyi etmişsin demek istiyorum...

— Yaman Mırtaza'nın avradının bacısı... Benim esger arkadaşı...

— Mübarek olsun...

— Sen evli misin?

— Hıı...

İdiris gıptayla baktı adama... Şimdi biraz sonra evine gidecek, bu geydiklerini tekrar çıkaracak, sona yatağa yatacak, en sona:

«Hekâye...»

— Ne diyorsun? diye sordu adam.

— Heç hekâye diyom, dedi İdiris.

— Ne hikâyesi?

— Mırtaza, çok gözel hekâyeler bilir de...

Adam, kirli çamaşırlarını bir gazetenin içine sardıktan sonra, koltuğunun altına aldı ve hamamdan çıktı gitti...

Halo dayı içerde, o sıcacık yerde, göbek taşının üzerine uzanıp hiç olmazsa yarım saatçik olsun uyumak istediyse de, oğlu geldi aklına. Kuşak dışardaydı, oğlunun huyunu bildiği için hiç güven olmazdı, bakmışsın kuşağı açar, içindeki çıkınları dökerdi ortaya. Onun için acele acele yıkandı, çıktı dışarıya... Terli alnıyla, sakallarından su akarak:

— Oğuul, dedi hamam denen şey tevatürmüş, bundan sona heç olmazsa ayda bi gelek...

— Al buba guşşağı...

— Dur hele oğul, bi geyinim...

Halo dayı çok beklemedi, giyindi, kuşağını sardı beline. Hamamdan çıktılar. Keyif tam olsun diye bir de çay içtiler inşaatın yakınındaki kahveden. Sonra kulübelerine gidip uyudular... Ama nedense, o hamamın verdiği rahatlamaya, o tatlı hafifliğe karşın, uyuyamadı İdiris. Yorganın içinde bir o yana döndü, bir bu yana döndü durdu...

«Acaba Murtaza'nın avradının bacısı, nahal bi avratdı?»

«Ya avratların paşasıysa?»

«Galçası, bacakları, çinileri, gıgıları...»

«Lan aboov lan aboov...»

«De güneş doğ hele!»

Sabahleyin Halo dayı yine işe koyuldu. O geceden topladığı harçları, harç yığınının içine kattı. Sonra, yarına hazır olsun diye, bir taraftan hortumu tuttu kumun üzerine, bir taraftan da kireci karıştırdı. İdiris'in eli iş tutmuyordu. Daha sabahın alacasından, yeni elbiselerini giymiş, Recai beyin sol yanı boydan boya lekeli gömleğini üstüne geçirmiş, ayağında küt kunduralar, boyuna dolaşıyordu inşaatın bu yanına, bir o yanına... Halo dayı arada bir:

HALO DAYI

MUZAFFER İZGÜ

— Hadi oğul, geyindin guşandın, ne duryon, get gezelesene, diyordu.

— Gedecem buba gedecem, velâkin vakdı saatını bekliyom...

Öğleden sonra heyecanı iyice arttı İdiris'in. Hattâ yemek bile yemedi. Halo dayı:

— Heye, dedi, alışdın esger arkadaşıyın orda etli yimekler yemiye...

— Yok buba ondan deel...

— Biliyom oğul biliyom...

Daha fazla bekleyemedi orada:

— Gediyom buba, dedi.

— Sahap ol oğul, cebine iki dene onnuk gattım... dedi Halo dayı ve oğlunun ardından bakakaldı. Oğlunu bugüne değin böyle giysiler içerisinde görmemişti. Fidan gibi boyu vardı İdiris'in. Hele dar elbise, onu tam bir fidan yapmıştı. Köşeyi dönünceye dek oğlunu seyretti. Mırıldandı sonra:

— Cahallık işde, cahallık, dedi. Isdanbıl bura, insan bunca baldırı bacağı görür de nahal avrat demez?

Tekrar hortumu alıp harcın başına geçti...

İdiris artık yolu öğrenmişti. Aksaray'a dek bir otobüse bindi. Hem de öyle biniş bindi ki otobüsün içine, boynunu uzatarak, boyunu daha dik tutarak. Attı onluğu biletçinin önüne:

— Bilât, dedi.

— Nereye delikanlı?

— Asgaray...

— Aksaray mı?

— Hee...

Paranın üstüyle beraber bileti uzattı İdiris'e. Hiç boş koltuk yoktu. Ayakta dineldi, hem de bir genç kızın arkasında. Kızın saçları nerdeyse İdiris'in burnuna değecekti. Yine o zamanki gibi bir titremedir aldı İdiris'i. Koltuğun ucunu tutan elleri zangır zangır titriyordu. Hele otobüs arada bi fren yapıp da, kızın bir yanı, İdiris'in bir yanına değdi mi, bu titreme daha çok artıyordu... Titreme bir yandan, kızın saçlarından etrafa yükselen parfüm kokusu bir yandan, İdiris Aksaray'a geldiğinde, sanki onca yolu yaya yürümüş gibi yorgun indi otobüsten...

«Ula, dedi içinden, ben niye titriyom böyle avrat milletine yaklaşınca, ısıtma dutmuş gibi dinime imanıma... Yarın hekâye olunca o zaman da titrersem...»

Yaya olarak Fatih'e geldi. Murtaza'nın çalıştığı lokantanın olduğu sokağı buldu. Kapıyı açtı girdi içeriye:

— Mırtazaa!... dedi.

Murtaza bir ıslık çaldı:

— Olmuşsun haaa, dedi...

Hızlı adımlarla yanına geldi:

— Ne lan bu kılık? Niye dapdaracık aldın bu elbiseyi böyle?

Sırıtıyordu İdiris...

— Amma kâfir, yakışıklısın haa, dedi Murtaza.

Sonra, iki ayrı masada oturan iki müşteriyi gösterdikten sonra:

— Bunlar da zıkkımlanıp kalksınlar, tamam, dedi...

İdiris fısıltıyla sordu:

— Nasıl razı ettin mi?

— Hiiş dedi Murtaza, elini dudağına götürerek, daha seni görmedi ki. Bekle, konuşuruz... Sen şimdi geç, şu masada otur... Karnın aç mı?

Başını salladı İdiris.

— Sana taskebabı vereyim...

Murtaza İdiris'e bir tabak taskebabı getirdi, yarım da ekmek koydu yanına. O yiyinceye dek, öteki iki müşteri de yemiş çıkmışlardı lokantadan. Murtaza, ustaya:

— Usta, dedi, benim bugün biraz işim var, akşam belki şöyle yarım saat gecikirim, sen patrona söyle, çocuk idare etsin. İşim erken biterse, zamanında gelirim...

Ahçıbaşı, hiç konuşmaksızın, usanık, başını salladı...

— Hadi, dedi İdiris'e...

Dışarıya çıktılar... Murtaza:

— Haa, ayakkabı da fiyakalı haa, dedi... Bitpazarı mı?

— Hıı, dedi, başını salladı İdiris.

Sonra, sırıtarak konuştu:

— Traş oldum, hamama da gettim... Hep dediklerini yapdım.

— İyi iyi... Şimdi bak, senin için konuştum ben evde... Baldız tutturdu, olmaz dedi...

Yüreği hırp etti İdiris'in... Hattâ içinden bir şey, ılık ılık geldi, boğazının orta yerine düğümlendi. Nerdeyse gözleri yaşaracaktı:

— Ne diyon Mırtaza gardaş, sen güvendiğim en eyi gardaşımsın, dedi. Canıma gıyarım sona...

— Dur dur, dedi Murtaza... Bir hafta geceli gündüzlü yalvardık yakardık baldıza. Benim hanıma dedim, bu iş olacak, ben asker arkadaşıma söz verdim, ya bu iş olur, yoksa ben de seni boşarım... Bu sefer bizim hanım da yalvarmaya başladı kardeşine... Sonunda bir tek şartla razı oldu, elime bin lira verecek dedi...

— Bin... Binnik var bubamda dedi İdiris hızlı hızlı.

— Var amma, iyi kötü nikâh masrafı var, ev kiralayacaksınız onun kirası var, gerekli bir beşyüz lira daha...

— Beşyüz?...

— Binniğin yarısı...

— Eee bubam dedi bana, geçmiş bu para bini...

— İnşallah... Bak İdiris, seni ne kadar çok severim bilirsin, bir tarafa kardeşimi koy, bir tarafa seni. Tamam mı razı mısın?

— Heye... İsderim bubamdan...

— Öküz parasından vermez mi?

— İsderim... Hem baa o bu binnikden çok olmuş dedi...

— Kusura bakma amma ben dedim, biraz safdır dedim... Tutturdu bu sefer ben saf insanla evlenmem diye... Ben de dedim, daha iyi ya, çalışır, kazanır, getirir parayı hafta başında sana, ağzı var oğlanın dili yok, yat dediğin yerde yatar...

— Hekâye...

— Heye, yat dediğin yerde yatar, kalk dediğin yerde kalkar, çocuklarına da baba diye bakar... Bundan iyisi can sağlığı dedim. Amma var ya, şayet baldızım seni beğenir de bu iş olursa İdiris, kondun haa, baldızım hani fena değil, iyice de güzel...

— Saçları gabarık?

— Dün akşam kabarttı sen geleceksin diye...

— Gözü boyalı?

— Onu da boyayacaktı... Tenbih ettim... Şimdi bütün iş senin elinde, kendini beğendirdin mi, bu iş oldu belle. Dur şurdan bineceğiz otobüse...

Otobüste, İdiris'in kalbinin gümbürtüsü, nerdeyse dışardan duyulacaktı. Öyle atıyordu ki kalbi, sanki kalbin içine her seferinde bir ton kan hücum ediyormuş gibi. Ne parayı düşünüyordu, ne babasını, ne nüfus cüzdanını, ne nikâhı, o, hep kabarık saçları, boyalı gözleri, kırmızı dudakları düşünüyordu... Sonra, o Hacı'nın resimlerini getiriyordu gözlerinin önüne. Biraz sonra, o çıplak resimlerin canlısını karşısında bulacağı mutluluğuyla şimdiden sarhoş gibiydi. Hangi duraklardan geçiyorlardı, otobüs burnunu nereye kıvırıyordu, hangi virajları dönüyor, nereden geçiyor, gördüğü bile yoktu. Tek beklediği şey, Murtaza'nın:

— Haydi bakalım atla, geldik bizim durağa, demesiydi...

Netekim biraz sonra o mutluluğa da kavuştu. Giysilerin değiştiği, apartmanların yok olup, yerden bitme gecekonduların bulunduğu bir durakta, Murtaza:

— Haydi bakalım, geldik bizim durağa, dedi...

İdiris'in koluna girdi. Belki de Murtaza kendiliğinden girmeseydi İdiris'in koluna, biraz sonra, o:

— Mırtaza gardaş, dut hele beni, içim çıkıyo gibi oluyo, diyecekti...

Yürümüyordu sanki İdiris. Derin bir uykunun rüyasını görüyordu. O rüyanın içinde, tek odalı evler, bu evlerin önünde oynaşan donsuz çocuklar, su birikintilerinin başında kaynaşan sinekler, kapısının önünde insanlar birikmiş küçük bakkal dükkânları, yer yer kazılmış eğri büğrü yollar, bunların hepsi rüyaydı sanki...... Kendisi de, bir meleğin elinden tutmuş, mutluluğa uçar adımlarla ilerleyen bir mutlu kişi... İşte bir kabarık saçlı...

«Bu mu ola ki?»

Değil...

«İşte bir ağzı boyalı. Bu mu ola ki?»

Değil... Gülmedi İdiris'e, gülmedi Murtaza'ya, koşup gelmedi yanlarına...

«İşte bir gözü boyalı... Hem de Isdanbıl'ın göbeğindekinden daha çok boyalı... Bu mu ki?»

Değil... Ya kim? Hangi kapı?... Ne bitmez tükenmez yollar, sokaklar...

Bir evin penceresinden, şen şakrak, bir plâk sesi:

«Yanıyorsun, ölüyorsun, sen aldanıyorsun gardaş»

«İşte şu mu ki? Gülüyo Murtaza'ya... Yanına geliyor, daha çok gülüyo...»

— Kim bu Murtaza âbi? Yeni jönlerden mi?

— Benim asker arkadaşı...

İdiris sordu:

— Bu mu Mırtaza kardaş?

— Yok canım, bu bizim komşu... Naa bizim ev şu karşıdaki... Bak bak, önünde senin çocuklar oynuyorlar...

— Benim çağalar?

— Bak, şu ufağı, İlhan, öteki de büyüğü Şakir...

Çocuklar eniştelerini gördüler, büyüğü koşarak yanına geldi:

(Devamı var)

Her nevi kalem için en iyi mürekkep

PARKER SUPER Quink

(İlâncılık: 354 — 3)

Akbaba
Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası

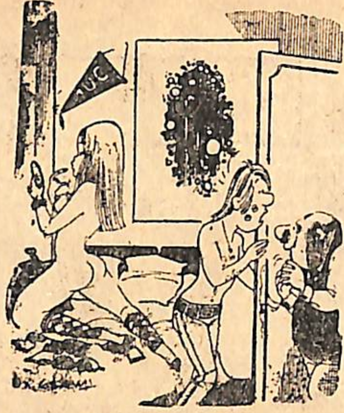
SAHİBİ:
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

İDARE YERİ:
Divanyolu Klodfarer Caddesi
No: 8-10, Daire: 3, İstanbul
Telefon: 22 18 11
İLÂN FİYATI: Kapak içi, santimi 35 lira, iç sayfalar 45 liradır.
Fiyatı: 150 kuruş.

DİKKAT!
Mecmuamızın eski sayılarını isteyen okuyucularımızın, beher sayı için 150 Krş. lık posta pulu göndermeleri kâfidir.

— Olacak şey değil baba... Hayatımda ilk defa bana kompliman yapıyorsun!..

Kaza işte

Ön sıradaki öğrencilerden birini kaldıran öğretmen:

— Senden hiç memnun değilim, diye bağırdı. Cetvelini Milo'nun başında kırmışsın!

— İsteyerek yapmadım efendim, diye mırıldandı öğrenci, kaza ile oldu. Cetvelin kırılacağını bilseydim, Milo'nun başına inanın vurmazdım!

★

Parkta

Genç kızın yapayalnız oturmakta olduğu sıraya ilişen delikanlı, çapkınca sordu:

— Nişanlınızı mı bekliyorsunuz?

— Evet, dedi genç kız. Birkaç yıldan beri!...

Yazısız

MİLLETLER GÜLÜYOR

Hep aynı iş

Genç kız, trende karşılaştığı eski arkadaşını hemen tanımıştı da, adını hatırlayamıyordu. Zaman kazanmak için başladı oradan buradan konuşmaya.

— Hâlâ okuyor musun?

— Hayır, dedi diğeri, evlendim. Hem kiminle biliyor musun? Senin bir sıra önünde oturan George vardı ya?... Onunla işte.

Düşündü düşündü, bir sıra önünde oturan George'u da hatırlayamadı:

— Kimin nesiydi o?

— İlâhi, diye güldü diğeri, nasıl tanımazsın? Kuzenimin en samimî arkadaşıydı.

Bozuntuya vermemek için:

— Sahi, dedi, şimdi ne iş yapıyor kuzenin?

— Hep o eski yerinde... Cumhurbaşkanı gene!

— Anlamıyorum.. paramı filân çalmadığına göre benden ne istedi acaba?..

Hastalığın nedeni

Kendisini hiç de iyi hissetmiyordu. Başı dönüyor, vücudunda kırmızı lekeler beliriyor, hele bir süreden beri yüzü sivilceden görünmüyordu. Hemen bir kliniğe koştu. Genç adamı muayene eden doktor:

— Hastasınız, dedi. Karaciğeriniz bozuk!

Eline bir reçete tutuşturup savdı başından.

Verilen ilâçları kullanmasına rağmen iyileşmemişti adam. Bir başka doktora gitti, böbreklerinin çalışmadığını öğrendi. Gene bir yığın ilâç, gene dünyanın masrafı, gene olumsuz sonuç!

Başvurduğu üçüncü doktor:

— Gerçekleri gizlemenin hiç gereği yok, dedi. Sizin bu dünyada işiniz bitmiş artık! Günleriniz sayılı. Bu nedenle...

O nedenle ilâç vermedi.

— Yiyip içip, son günlerinizi dilediğiniz gibi geçirmeye bakın, dedi.

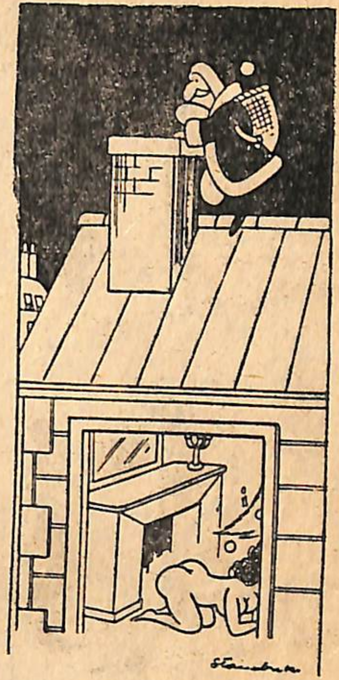
Kadere boyun eğmekten başka çaresi kalmamıştı genç adamın. «Sat dünyanın anasını!» diyerek, bir mağazanın vitrininde görüp beğendiği gömleği almak için içeri girdi.

— Vereyim bayım, dedi satıcı. Kaç yaka giyiyorsunuz?

— Otuzyedi...

Adam hayretle sordu:

— Fakat nasıl olur? En azından kırk yaka giymelisiniz siz. Otuzyedi giydiniz mi nefesiniz kesilir, vücudunuzda kırmızı lekeler, yüzünüzde sivilceler belirir ve buna modaya uymak değil, doğrudan doğruya intihar etmek denir!

Yazısız

Aman verme!

Gemi batmış, azgın dalgalarla boğuşan kazazedelerden ikisi, son anda, buldukları bir kalas parçasını yakalamayı başarmıştı.

— Tanrım, diye inledi biri. Beni kurtar! Kötü bir insan olduğumu biliyorum. İçkiciydim, kumarbazdım ve çocuklarıyla ilgilenmeyen kötü bir babaydım. Fakat beni kurtaracak olursan, söz veriyorum...

— Aman söz verip de boşuna borca girme! diye bağırdı kalasın diğer ucundaki. Kara göründü!

Yazısız

Ateş böceği

Bir arkadaş evinde geçen eğlenceli gecenin sabahında gözlerini hastanede açan Antoine, kendini baştan ayağa sargılar içinde görünce sordu:

— Ne oldu bana?

— Hatırlamıyor musun, diye fısıldadı bir arkadaşı. Yemekten sonra pencereyi açarak, «Ateş böceği olayım mı?» dedin, «Ol» dedik.

— Hiçbiriniz de bana engel olmadınız, öyle mi?

— Ne bilelim birader, diye cevap verdi diğeri. Ateş böceği olduktan sonra uçacağın hiçbirimizin aklına gelmedi ki!

Yazısız

O da dönmüş

Aynı anda tatile çıkan dört arkadaş, işe başladıklarının ilk sabahında kısa cümlelerle birbirlerine gittikleri, gördükleri yerleri sorup anlatıyorlardı.

— Ben, Mısır'dan döndüm, dedi birincisi. İkincisi atıldı:

— Tatilin sonu geldiğinden, geziyi uzatamadık. Ben İspanya'dan döndüm.

Üçüncüsü durur mu:

— Ben, Almanya'dan döndüm.

Sonra hep birlikte dördüncü arkadaşlarına sordular.

— Ben, dedi dördüncü, verilmiş sadakamız varmış; ölümden döndüm!

Dünya Karikatürleri

YAZISIZ...

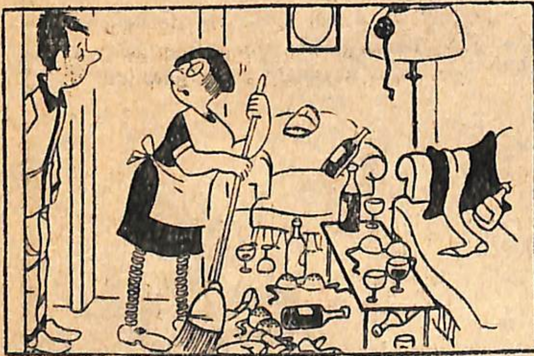
— BÖYLE GÖĞÜSLER KARŞISINDA ŞAPKA ÇIKARILMAZ MI?

— KIŞLADA DEĞİLSİN HERİF!.. UNUTMA, BURADA HERŞEYİ BEN TEFTİŞ EDERİM!..

— YOOO, EVLENMEDEN ÖNCE OLMAZ... BUNU BANA BİR KERE DAHA YAPMIŞLARDI DA, SONRA NİKÂHA YANAŞMAMIŞLARDI!..

— GECENİZ PEK ŞAHANE GEÇMİŞE BENZİYOR!..

— ANNE, İLK KAVGAMIZI YAPTIK...

— BİL BAKALIM KİM KAZANDI?

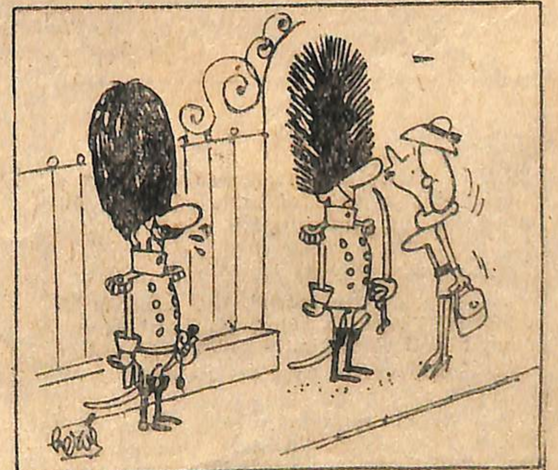
— İŞTE ESERİM!..

— SERSEM!.. BIYIĞINA DİKKAT ETSENE!..

— AMATÖR BİR AYDIN OLDUĞUNUZ HEMEN ANLAŞILIYOR!..

— KADINLARA KARŞI ALLERJİNİZ VAR DEMEK!..

millî
ekonomiye
hizmette
akla gelen
ilk isim

TÜRKİYE İŞ BANKASI

(Yeni Ajans: 28 — 4)

Yazısız Hikaye

